СВІТОВИЙ БЕСТСЕЛЕР

Деніел Кіз

ПРИТУЛОК ПРОРОЦТВ

Деніел Кіз
Притулок пророцтв

Моїй дружині Аурії, а також донькам Гілларі Енн і Леслі Джоан. Без ваших постійних підбадьорень і турботи я б ніколи не написав цього роману

ПЕРЕДМОВА

Революційна організація «Сімнадцяте листопада»

У ніч на 17 листопада 1973 року група грецьких студентів зібралася на території Афінського політехнічного університету на акцію протесту проти семирічної військової диктатури полковника Пападопулоса, що її, як вони вважали, підтримувало ЦРУ. Спецзагони поліції рушили на штурм. Крізь ворота на територію увірвалися танки. Тридцять чотири студенти були вбиті, вісімсот поранені.

Через два роки після тих подій голову місії ЦРУ в Афінах Річарда Велча вбили на очах у його дружини та водія. Терористи називали себе революційною організацією «Сімнадцяте листопада», скорочено 17Л. Це був перший акт їхньої помсти за атаку 1973 року.

За двадцять вісім років, з 1975-го до 2003-го, члени угруповання скоїли ще понад шістдесят смертельних нападів на американців і європейців, серед іншого, на них лежала відповідальність за ліквідацію британського військового аташе в Афінах у червні 2000-го. На відміну від схожих організацій – німецької «Фракції червоної армії» (RAF), італійських «Червоних бригад» (BR) та французької «Прямої дії» (AD), – особу жодного з членів цього угруповання не було встановлено, і жодного з них не затримали. Бюро з питань боротьби з тероризмом при Держдепартаменті США внесло «Сімнадцяте листопада» до списку найнебезпечніших міських терористичних угруповань у світі.

«Сімнадцяте листопада», яке колись називали останньою терористичною організацією марксистсько-ленінського спрямування у Європі, і досі існує.

«Моджахедін-е Халк» («Священні воїни народу»)

4 листопада 1979 року група іранських студентів-марксистів, що боролися проти впливу Сполучених Штатів на їхню країну, а особливо проти підтримки, яку ЦРУ надавало повваленому шахові Пехлеві, штурмувала та допомогла захопити посольство США в Тегерані. Шістдесят три американські дипломати та ще три громадяни були взяті в заручники.

Спершу на боці радикальних студентів, які, за деякими оцінками, мали колись і до п'ятисот тисяч прибічників, був пореволюційний іранський уряд, проте вони виступали проти теократичного режиму аятоли Хомейні[1] і обстоювали марксистську нерелігійну демократію, що визнавала б рівність чоловіка і жінки. За це організацію почали переслідувати, більшість її членів разом із керівництвом зазнали катувань і були страчені загонами Іранської революційної армії. Ті ж, кому пощастило втекти, переховувалися. У 1993-му виконувачкою обов'язків лідера «Моджахедів іранського народу» було обрано Маріам Раджаві. За її сприяння були сформовані військові загони, до яких входили переважно жінки.

Організація брала участь у війні проти Ірану на боці Саддама Хусейна. Після закінчення війни моджахеди допомогли Хімічному Алі[2] отруїти газом тисячі курдів та маадданів, так званих «болотних арабів». У винагороду Саддам Хусейн віддав у їхнє розпорядження табір Ашраф неподалік від іранського кордону. Кількість моджахедів скоротилася до 3800 осіб, і тепер це невелике угруповання бойовиків, яке очолюють переважно жінки.

Коли Маріам Раджаві опинилась у вигнанні у Франції, кілька найвідданіших їй жінок спалили себе на знак протесту.

Через діяльність на шкоду інтересам США Держдепартамент визнав «Моджахедін-е Халк» терористичною організацією, проте Пентагон за підтримки кількох сенаторів вимагав викреслити угруповання із цього списку, сподіваючись у можливій війні проти

Ірану використовувати його членів як шпигунів та для розпалювання повстання всередині країни. «Моджахедін-е Халк» і досі існує.

У «Притулку пророцтв» ці дві терористичні організації об'єдналися для нищівної атаки на США.

РОЗДІЛ 1

Афіни, Греція

Рейвен Слейд розплющила очі і закліпала від світла, що струменіло крізь заґратоване захисною сіткою вікно. Вона зіскочила з ліжка і підсунула матрац до стіни. Ставши на ньому навшпиньки, почала витягувати шию, намагаючись роздивитися світ ззовні. Побачивши обриси Акрополя та Парфенону на тлі вечірнього сонця, Рейвен зіслизнула на підлогу та вмостилася, схрестивши ноги, на вогкому матраці. У яку божевільню вона потрапила цього разу?

...сестричко, ми, по-моєму, цей, вже не в огайо...

Давненько вона не чула цього високого голосу у своїй голові. Краще не звертати уваги.

Рейвен втупилася в пов'язки у себе на зап'ястях, потім обережно припідняла ту, що на правій руці, і застромила під неї палець. Колупнула нігтем засохлу кірку. Так, струп справжній. Отже, і вона теж реальна. Рейвен обперлась спиною об стіну, оббиту повстю, і прислухалась, чи не почує голосу сестри. Нічого. Провела рукою по грудях, талії, стегнах, гомілках. Вона знову була собою. Як приємно повернутися.

Крізь наглядове віконце почувся жіночий голос:

– Я зайду, Рейвен. Мені треба з тобою поговорити.

Віконце затулилось, і розчинилися двері. До палати ввійшла медсестра Фей Сойєр.

Рейвен підвела очі й побачила гарну жінку середнього віку з гладеньким обличчям оливкового відтінку, темними очима та блискучою чорною косою, заплетеною навколо голови.

– Рейвен, я прийшла по тебе.

– Батько, цей, зняв примусовий нагляд для уникнення самогубства?

– Чергова медсестра каже, що ти вже три дні погоджуєшся співпрацювати.

– Тож я можу повернутися до обов'язків сестри-волонтерки?

– Містер Ясон Тедеску, новий пацієнт у лазареті, хоче з тобою поговорити. Він каже, що ти була його найкращою студенткою акторського мистецтва у Вейбриджському університеті.

– Звичайно. Я піду до нього.

– Спершу сходи помийся і одягнися.

У ванній медсестра допомогла їй прийняти душ і змінила пов'язки на руках. Коли вона подала Рейвен біло-червону уніформу, схожу на смугастий льодяник, дівчина усміхнулась:

– Коли вдягаю це, то завжди згадую Різдво.

– Ти даруєш усмішки пораненим солдатам та іншим хворим. Ти завжди у центрі уваги. Дозволь, я тебе гарно зачешу, перш ніж ти підеш до містера Тедеску.

Від різких дотиків щітки шкіру на голові посіпувало. Її ще ніхто не розчісував з того часу, як мати наклала на себе руки. Рейвен заплющила очі. Коли Сойєр відклала щітку, вона прошепотіла:

– Не зупиняйся.

– Маєш гарний вигляд, Рейвен.

Вона розплющила очі й угледіла на своїй спідниці біляві пасма.

– Ти мені волосся повисмикувала, дурепо!

– Воно завжди трохи вилазить, нічого страшного.

Рейвен стиснула праву руку в кулак і замахнулася, але Сойєр перехопила її в повітрі і викрутила за спину.

– Опануй себе, Рейвен, бо інакше писати у твоїй картці, що ти і далі розмовляєш з покійною сестрою.

– Ні! Я не хочу, щоб батько знову посадив мене під замок.

– Поводитимешся спокійно?

– Обіцяю.

– Ти вже багато разів обіцяти. Покажи руки, обидві.

Рейвен розтиснула пальці і змахнула руками перед собою.

– Бачиш?

– Гаразд. Ходімо до лазарету.

Вона рушила коридором слідом за Сойєр, та раптом зупинилася.

– У чому річ, Рейвен?

– Я передумала.

– Ти мусиш відвідати містера Тедеску.

– Я нічого не мушу.

Сойєр дістала з кишені запальничку і клацала нею, доки не спалахнуло полум'я.

– Забери це!

– Отже, тут ти, а не та інша. А тепер роби, що я сказала.

– Добре, тільки загаси її.

Сойєр закрила запальничку і сховала назад до кишені.

– Ходімо, потіш містера Тедеску.

Молодий хлопець з кисневою маскою, що лежав на першому ліжку, помахав їй.

– Я сумував за тобою, Рейвен.

Вона поплескала його по руці.

– Одужуй.

Рейвен проходила поміж ліжок та інвалідних візків, махаючи хворим довкола себе. Вона почувалася королевою, що оглядає війська. Ті, хто не спав, посилали їй повітряні поцілунки.

У протилежному кутку палати хтось крикнув:

– Гей ти, на візку, стули пельку і не заважай нам спати!

– Ти тут не сам, чорт забирай! – підхопив інший голос.

Наблизившись до напіврозсунутої ширми, Рейвен почула голос свого колишнього викладача акторського мистецтва, що патетично читав лекцію.

– Запам'ятайте, ця комедія Аристофана має антивоєнний сюжет. Головну героїню звуть Лісістрата, що означає «та, що розганяє війська». Вона зупинила війну між Афінами і Спартою, намовивши жінок, що настраждалися без коханих, перестати спати зі своїми чоловіками.

Рейвен пригадала свою останню роль.

Розсуваючи ширму, вона продекламувала:

Ти знай своєї: розпали, підсмаж його,
Дратуй, кохай і не кохай улесливо,
Та пам’ятай, про що клялась над келихом[3].

Містер Тедеску, коротун з чималим черевцем, різко розвернувся на своєму візку.

– Рейвен?

Сойєр підштовхнула її ближче.

– Рейвен Слейд прийти, як ви й просити, професоре.

– Я не професор! Мені… так і не дали цього звання. А де мої друзі з «Сімнадцятого листопада»?

– Вони поки не приїхати, містере Тедеску, але наша волонтерка Рейвен тут і готова покращити вам настрій.

Його сердитий погляд потеплішав.

– Моя улюблена студентка акторського мистецтва. Запам’ятовувала ролі дуже швидко і відчувала їх так тонко, як ніхто зі студентів. Мені треба в тебе дещо спитати, – він кинув на Сойєр гострий погляд. – Залиште нас. Це стосується лише мене та моєї протеже.

Сойєр відійшла, та Рейвен бачила її тінь по той бік ширми.

– Рейвен, підійди ближче, – покликав містер Тедеску.

Вона нахилилася до нього, намагаючись не виблювати від запаху поту, що струмками лився з її викладача.

– Пам’ятаєш нашу останню розмову у мене в кабінеті, після репетиції, перед тим як у тебе стався зрив?

Як можна таке забути?

Того пообіддя, сидячи в кріслі біля його столу, вона відчула, як той роздрочений паскудник лізе своїми товстими пальцями їй під

спідницю. На щастя, вона здогадалася схрестити ноги. Лісістрата вчинила б так само. Тедеску, спотикаючись, побрів до туалету.

На столі Рейвен помітила стос паперів. На титульній сторінці було написано: операція «Зуби дракона». Вирішивши, що це, мабуть, текст нової п'єси, вона швидко пробігла рядки очима: три римовані катрени, схожі на пророцтва Нострадамуса. Тільки-но вона зібралася покласти їх на місце, як він повернувся, витираючи руки, і застав її з паперами в руках.

– Як ти посміла чіпати речі на моєму столі?

– Перепрошую, містере Тедеску. Я думала, це нова п'єса.

Він здійняв догори стиснутий кулак. Рейвен скочила на ноги, а він погнався за нею навколо столу.

– Не бийте мене.

Його зупинив стук у двері. Якийсь студент просунув голову в кабінет.

– Пробачте, що запізнився.

Вона відштовхнула Тедеску і вибігла в коридор.

І до цієї миті більше його не бачила.

– Містере Тедеску, думаєте, я могла забути той останній день?

Викладач швидко зиркнув у бік ширми, за якою виднілася постать Сойєр.

– Ідіть звідси, сестро! Це приватна розмова!

Сойєр відступила, до них долинуло лопотіння її взуття.

– Ти завжди миттєво запам'ятовувала ролі. Пригадуєш, що було в тих паперах?

…рейвен, твій паразит-учитель акторського мистецтва просить розіграти сцену з його п'єски в трьох актах про драконячі зуби…

Вона проігнорувала голос у голові і з пам'яті повторила йому прочитані колись рядки.

– Завдяки вашим лекціям я зрозуміла частину образів і алюзій, та все одно це якась нісенітниця.

– Справжнє значення цих пророцтв знають тільки мої товариші із «Сімнадцятого листопада» та МЕХ.

– Що, в біса, таке «Сімнадцяте листопада» та МЕХ?

Через настирливий високий голос у голові Рейвен не розчула відповіді Тедеску, та зненацька він нахилився вперед на своєму візку, схопив її обома руками за горло і почав душити.

– Я не можу відпустити тебе живою, сучко.

Рейвен спробувала вирватися, та він тримав її міцно. Пальці все дужче стискалися на її горлі.

Ширма з шурхотом розсунулась, і влетіла Фей Сойєр. Вона зацідила Тедеску кулаком по обличчю. Його пальці розтиснулися. Від другого удару він знепритомнів.

– Боже мій, саме вчасно. Він намагався мене вбити.

Сойєр помацала Тедеску пульс і гукнула санітарку, що саме проходила повз.

– Цей пацієнт знепритомнів. Коли отямитися, не випускати його з лазарету. І жодні відвідувачі.

Коли вони вийшли в коридор, Сойєр спитала:

– Що ти йому казати, що він аж на тебе накинутися?

Рейвен розкрила було рот, щоб процитувати ті три катрени, та згадала слова Тедеску, що ці рядки призначалися лише для людей із «Сімнадцятого листопада» та МЕХ.

– Та нічого. Він просто, цей, з котушок з'їхав.

Сойєр викрутила їй руку.

– Я почула про «Сімнадцяте листопада» і «Моджахедін-е Халк».

– Муджахені що?

– Відповідай, бо писати в картці, що маєш галюцинації і розмовляєш із мертвою сестрою. Батько знов тебе замикати.

Рейвен вивільнилася.

– Ну і біс із ним, пиши, що хочеш.

– Що тут коїться?

Рейвен обернулася на голос батька.

– Вона врятувала мені життя. Містер Тедеску хотів мене вбити. Але тепер вона погрожує написати в моїй картці, що в мене і далі не всі вдома.

Батько обернувся до Сойєр.

– Сестро, я сам із цим розберуся. Можете повертатися на пост біля палати військових.

Сойєр постояла мить, а тоді рушила геть, гордо карбуючи кроки.

– Рейвен, з тобою все нормально?

– Перш ніж напасти на мене, містер Тедеску запитав, чи пам'ятаю я зміст документів, які колись бачила на столі в нього в кабінеті. Я думала, що то текст п'єси. Але він сказав, що це його пророцтва, і наказав мені їх повторити. Потім він заявив, що мусить мене вбити, бо план операції «Зуби дракона» мають знати тільки його товариші із «Сімнадцятого листопада» та МЕХ.

Батько схопив її за руку.

– Ходімо зі мною, хутчіш!

– Тату, про що це він? Що таке МЕХ?

Батько швидко втяг Рейвен до свого кабінету і замкнув двері.

– Немає часу пояснювати.

– Він наказав мені повторити три строфи, щоб перевірити, чи я їх пам'ятаю. Вони починалися…

– Не кажи.

– Чому?

– Якщо мене схоплять і допитуватимуть, я не думаю, що витримаю.

– Ти мене лякаєш.

– Вибач, але нам треба діяти швидко. Під загрозою можуть опинитися тисячі життів. Слухай мій голос. Ти вже не раз чула цю команду: Рейвен[4], до гнізда.

…він гіпнотизує тебе, рейвен, не слухай…

Вона чула застережливий голос сестри, та очі заплющувалися мимохіть.

– Повтори команду за мною, Рейвен.

Вона прошепотіла: «Рейвен, до гнізда», – і обм'якла.

Тоді відчула, як батько кладе руку їй на чоло.

– Рейвен, ти знову заснеш, як засинала вже багато разів. Міцно-міцно. Ти бачиш, як квилять плакучі верби. Вдихаєш солодкі пахощі троянд у саду. Відчуваєш подих вітру на обличчі. Поглянь на жовтих і помаранчевих метеликів. Не звертай уваги на голос сестри-близнючки у голові, бо вона заздрить, що ти народилася живою, а вона – ні. А тепер спи. Спи міцно, поки я не скажу тобі прокинутися.

...стережись, рейвен, раніше він завжди пояснював, чому гіпнотизує тебе, не піддавайся...

Надто пізно. Вона вже була в саду, лежала на траві. Його голос гучно лунав у тиші.

– Ти не пам'ятатимеш пророцтв Ясона Тедеску. Вони будуть заховані у глибинах твоєї підсвідомості, їх охоронятиме і не випустить звідти твоя боязнь вогню і боязнь висоти твоєї сестри. Тільки коли почуєш фрази «Сімнадцяте листопада» знешкоджено і «Моджахедін-е Халк» знешкоджено, ти знову згадаєш зміст пророцтв і зможеш повторити їх ЦРУ чи ФБР. А тепер повтори слова про «Сімнадцяте листопада» та «Моджахедін-е Халк», які знімуть блок із пророцтв.

– «Сімнадцяте листопада» знешкоджено. «Моджахедін-е Халк» знешкоджено.

– Коли я порахую до п'яти і скажу: «Рейвен, лети», – ти прокинешся. Один, два, три, чотири, п'ять. Рейвен, лети.

Вона розплющила очі.

– Рейвен, що ти пам'ятаєш?

– Що одягалася після того, як медсестра Сойєр розчесала мені волосся.

– Чудово. А тепер ходи зі мною до кімнати відпочинку, роздаватимеш солдатам сік і тістечка.

Усе ще тремтячи, Рейвен разом із батьком вийшла з кабінету.

– Не забудь: для їхнього, та й для твого лікування корисно, щоб наші поранені американські і грецькі військові вилили комусь ті

жахіття, що вони пережили під час бойових дій, – він легенько підштовхнув її до кімнати відпочинку. – Тільки не фліртувати.

Рейвен зупинилася на порозі. Чоловіки в інвалідних візках розверталися й усміхалися їй, у декого з них була загіпсована рука або нога. Ті, хто грав у доміно, махали їй, відірвавшись від гри.

За скляною перегородкою Рейвен побачила Сойєр, що сиділа на сестринському посту і спостерігала.

Кроком моделі вона продефілювала до кімнати. Тут сцена чи знімальний майданчик? Проходячи поміж пацієнтів, Рейвен відчувала, що їм хочеться її торкнутися. Більшість із них лікувалися чи то від військового неврозу, чи від фронтової виснаженості. Як це тепер називається? Ага, посттравматичний стресовий розлад. Судячи з того, як вони на неї дивилися, стрес у них справді чималенький.

Сойєр якось сказала, що солдатам краще ділитися спогадами про війну у Перській затоці з волонтеркою, ніж із головним лікарем чи навіть із медсестрою з психіатрії, однак пізніше вона завжди випитувала, про що вони розповідали.

Рейвен помахала військовим. Один з них послав їй повітряний поцілунок. Грецький капрал зробив кулаком між ногами жест, ніби дрочить. Рейвен відвела погляд.

Вона помітила чоловіка з пов'язкою на обличчі і зафіксованою в бандаж лівою рукою, він сидів спиною до сестринського посту. Явно новенький. Солдат помахав їй вільною рукою. Рейвен підійшла і погладила його по чолу.

– Як ти?

– Коли твої ніжні пальці торкаються мого чола, стає значно легше, – відповів солдат приємним густим басом із ледь вловимим грецьким акцентом.

– У тебе чудова англійська.

– Студентом я їздив у Штати по обміну.

– Як тебе звуть?

– Зорба.

Вона розсміялася.

– Грек Зорба, як у тому кіно? Жартуєш.

– Якби ж то.

Рейвен підморгнула.

– Я називатиму тебе чоловіком у білій марлевій пов’язці.

Вона швидко роззирнулася, шукаючи поглядом свого улюбленого медбрата. Молодий Платон Еліаде сидів за столиком біля вікна і роздавав карти. Рейвен знала, що він і герої американської нації для підрахунку очок користувалися спаленими сірниками, та потім розраховувалися грошима. Вона попрямувала до картярського столу.

Як раптом – пах-пах! Ніби з карбюратора чи вихлопної труби. Платон зірвався на ноги, перекинувши стіл.

– Усім покинути кімнату! Розійтися по палатах!

Він витяг з-під халата автомат і побіг у коридор.

…рейвен, звідки, в біса, у цього санітара з дурки автомат..?

РОЗДІЛ 2

Двері з грюкотом розчинилися. Посипалося скло. До кімнати, вигукуючи лайки, увірвалися четверо чоловіків у чорних лижних масках. Один з них, товстун, почав стріляти в пацієнтів-американців.

Рейвен заклякла на місці. Це просто не може відбуватися насправді. Іще одне жахіття, ось і все. Та побачивши червону пляму, що розпливалася на білому халаті Платона, вона підбігла до грецького солдата з пов'язкою і спробувала сховатися за ним.

Солдат зірвав з руки бандаж і обхопив нею Рейвен.

– Будь біля мене, красуне, тебе ніхто не скривдить.

Товстун жбурнув йому лижну маску. Відвернувшись, Зорба розмотав пов'язку і натяг її на обличчя так, що крізь прорізи було видно лише його чорні очі.

Рукою він показав на Сойєр, що, витріщивши очі, спостерігала за всім з-за перегородки сестринського посту.

– Вона бачила моє обличчя! Розберіться з нею!

Двоє нападників, однорукий та ще один, із зубочисткою, що вистромилася крізь маску, кинулися в коридор. Третій, на милицях, шкутильгаючи, підійшов до Зорби і простяг йому автомат.

Рейвен приголомшено дивилася на нього.

– Зорбо, то ти разом з ними!

– Відведеш мене до кабінету головного лікаря?

– Навіщо?

– Мені треба знайти твого батька. Він – інформатор ЦРУ.

– Ти псих, – вигукнула Рейвен.

Він націлив на неї автомат.

– Замовкни, якщо хочеш жити! Проведи мене до доктора Слейда.

Вона вела його лабіринтом коридорів, подалі від кабінету батька. Коли вони проминали лазарет, до них долинув стогін хворих. Санітар, що саме виштовхував когось на візку в коридор, прикипів

до місця, а тоді кинувся тікати. Візок перевернувся. «Пасажир» вибрався з-під нього і скочив на рівні ноги.

Це був містер Тедеску. Він біг до неї. Руки простягнуті, готові її схопити.

– Помри, Рейвен! Ти мусиш померти!

– Ану геть звідси, старий. Не лізь, – сказав Зорба.

Однак Тедеску не зупинявся.

Зорба двічі вистрелив. З-під лікарняної сорочки бризнула кров. Тедеску повалився на підлогу.

Той, що з милицею, виринув з-за рогу і пошкутильгав до тіла. Промовив сухим, скрипучим голосом:

– Дурню! Та це ж він! Він телефонувати звідси, щоб ми його тут підібрати.

Зорба нахилився і пильно оглянув обличчя.

– Я не знав. Я ніколи не бачив Тедеску. Що він робить у афінській божевільні?

– Казати, що дівчина пам'ятає план, тож він має її вбити.

Із горла вмираючого вирвався булькіт.

Чоловік на милицях схилився над тілом.

– Ясоне, пробач мого сина-ідіота. Що хочеш, щоб ми зробити?

– Операція «Зуби дракона», проводьте її без мене.

– У нас немає плану.

Тедеску показав на Рейвен.

– Вона знає.

Його очі погасли, а голова звисла набік.

Той, що назвався Зорбою, перевів погляд на Рейвен.

– Що він мав на увазі? Що ти знаєш?

...швидше думай, рейвен...

– Мабуть, те, що ми знайомі. У коледжі він був моїм викладачем акторського мистецтва на гуртку грецького театру. Я навіть не знала, що він тут.

Він струсонув Рейвен.

– Веди мене до доктора Слейда.

– Ні.

– Тоді я і тебе вб'ю, а потім все одно його знайду.

Зорба приставив гаряче дуло до її чола. Воно обпекло їй шкіру.

– Хочеш померти нізащо?

– Мені начхати.

– Якщо залишишся зі мною, я збережу тобі життя.

Рейвен завагалася. Глянула на тіло Тедеску на підлозі. Нарешті кивнула. Провела Зорбу до кабінету з табличкою «Головний лікар». Він посмикав клямку. Замкнено. Зорба вистрелив у замкову шпарину, а тоді ногою розчинив двері.

Батько стояв за своїм столом, тримаючи в одній руці пістолет, а в другій – телефонну слухавку.

– Рейвен знає про план теракту в Штатах, який задумав Тедеску, – кричав він у мікрофон. – Але його дружки вже тут.

– Докторе Слейд, покладіть слухавку і киньте пістолет або я вб'ю вашу дочку.

– Вона нічого не знає.

– Зате ви знаєте. Розкажіть нам, або вона помре на ваших очах.

Усе ще притискаючи слухавку до лівого вуха, батько подивився на Зорбу. Потім на неї.

– Пробач мені, Рейвен.

Батько випустив кулю собі в голову. Скривавлений телефон упав на підлогу. Його тіло повалилося на стіл.

– Ні, тату! Ні! – скрикнула Рейвен. Хотіла кинутися до нього, та Зорба тримав її міцно.

– Пізно. Він залишив тебе розгрібати все самотужки.

У кабінет влетіли ще двоє бойовиків у масках.

– Алексі, з тобою все гаразд? – вигукнув товстун.

Той, що з зубочисткою, стусонув його в плече.

– Жодних імен!

…ага, то він – не зорба, а алексі…

– Немає значення, – втрутився однорукий.– «Сімнадцяте листопада» і так нікого не залишає живим.

– Дівчину теж убий, – зарепетував товстун.

– Не треба, – заперечив той, що з милицею. – Можливо, останні слова Тедеску означати, що вона знає пророцтва. Беремо її з собою.

Алексі-Зорба обернувся до товстуна.

– Ви перехопили медсестру?

Зубочистка під маскою застрибала туди-сюди.

– Вона втекти за задні двері, перш ніж ми там були. Її машина стояти в провулку. Вона поїхати швидко.

– А з цією що робимо? – спитав однорукий.

– Використати її як щит, доки не з'ясуємо, що їй відомо про операцію «Зуби дракона», – відповів кульгавий. – А потім убити, як хотів Тедеску. Сину, залиш наше послання!

Алексі підійшов до столу, взяв аркуш паперу і зім'яв у руках. Вмокнув його у батькову кров і, використовуючи як пензлик, вивів на стіні: «Смерть ворогам народу». Внизу поставив кучерявий підпис: «17Л».

Що там батько казав про запам'ятовування назв «Сімнадцяте листопада» та МЕХ? Що вони означають?

Алексі потяг її коридором, звернув за ріг, потім східцями на вулицю, до чорного авто. Чоловік із зубочисткою скочив за кермо.

– Навіщо ти взяв дівчину?

– Щоб дізнатися, що їй відомо про пророцтва Тедеску.

Кульгавий махнув милицею в напрямку багажника.

– Замкни її там.

– Місця немає, тату, – сказав Алексі. – Там повно зброї.

Він зав'язав Рейвен очі і заштовхав на заднє сидіння. Вона відчула, як на неї спирається товстун. Алексі заліз у салон, і Рейвен опинилася затиснутою між двома чоловіками.

Авто сіпнулось і рвонуло вперед.

Рейвен заплющила очі й почала вирівнювати дихання. Вдих – видих, вдих – видих. «Сестричко, допоможи». Відповіді не було. «Де ти зникаєш, коли мені потрібна?»

– Покружляй трохи, перш ніж їхати до схованки, – крикнув Алексі водієві.

Авто звернуло, різко рвонуло вперед, звернуло знов.

– За нами мінівен, – повідомив водій.

– Зріж через провулок.

– Усе, відірвалися.

Рейвен почула, як авто стукається об смітники. Машину струснуло, і вона зупинилася. Чоловік, якого Алексі називав батьком, штрикнув її милицею і витяг з машини.

– Якщо хочеш жити, не пручайся.

Він перевірив пов'язку на її очах. Дверці авто грюкнули, і Рейвен обвіяло вітерцем, коли машина рушила з місця.

Кульгавий затяг її на тротуар. Тоді в будинок. Стукіт милиці відлічив двадцять сім сходинок. Скрегіт ключа в замку. Двері зі скрипом відчинились і зачинилися за ними. Він потяг Рейвен по килимі до інших дверей і почав кудись заштовхувати. Вона вирвалася. Чоловік зацідив кулаком їй у живіт. Рейвен упала назад. Він гримнув дверима.

Що це у неї за спиною? Одяг на вішаках. Гардероб. Ніде повернутися. Рейвен скинула пов'язку. Немає вікон. Немає світла. Немає повітря. Не можу дихати. Не можу думати. Зараз у мене серце стане. Тільки б не зомліти. Тримайся.

– Я не можу тут сидіти! – закричала Рейвен.

Хтось гримнув у двері кулаком.

– То стій.

– Падлюка!

– Будь обережна з тим, як ти розмовляєш з грецьким патріотом.

«Сестричко, ти мені потрібна», – подумала Рейвен.

...дихай повільно, рейвен, вдих – видих, вдих – видих, як учив тато. зберігай спокій. вони не зможуть тримати тебе тут вічно, підігруй їм, поки не з'ясуєш, що вони збираються робити. ти добре вмієш домагатися свого від чоловіків...

Ззовні відчинилися двері і зачинилися знов. Голос Алексі промовив:

– Васілі здається, що за нами стежили.

Стукіт милиці.

– Тоді краще вбити її зараз.

– Спершу я спробую витягнути з неї, що вона знає.

– Не зупиняй мене, Алексі. Чому ти думаєш, що можеш контролювати цю жінку?

– Пам'ятаєш випадок, коли багата американська спадкоємиця Патті Герст[5] почала допомагати своїм викрадачам?

– Ти говориш про стокгольмський синдром[6]? Гадаєш, можеш змусити її в тебе закохатися?

– Варто спробувати.

– А як не вийде?

– Тоді я позбудуся її, як хотів Тедеску.

– Як шкода, що він не встиг розповісти нам про свій план.

Рейвен загупала у двері.

– Випустіть мене!

– Не звертай уваги. Зосередься на вибуху в порту Пірея.

– Тату, це й далі мене непокоїть. У терміналі точно будуть жінки і діти.

– У хаосі війни без цивільних жертв не обходиться. А тепер іди.

Кроки. Вхідні двері відчинилися. Зачинилися. Хто ж із них залишився? Рейвен посмикала клямку. Налягла на двері всім тілом.

– Випустіть мене!

Тиша.

Вона засапалась і прилягла на одяг. Постукування милиці, все ближче.

«А що, як він спробує мене зґвалтувати, сестричко?»

...я копну його за тебе в яйця...

«А якщо він мене мучитиме?»

...коли болить, ти завжди почуваєшся реальною. найгірше, що він може зробити, це вбити тебе. і позбавить тебе клопоту. у тебе ніколи

не виходило, коли ти намагалася накласти на себе руки, як мама. тож нехай він зробить це за тебе. тоді ми знову будемо разом, нерозлучні…

Звук ключа, що повертається в замку. Двері зі скрипом відчинилися. Сліпуче світло. Рука схопила її за ногу.

…лети, сестричко рейвен, лети…

РОЗДІЛ 3

Цинциннаті, штат Огайо

В інформаційно-аналітичному відділі служби ФБР у Цинциннаті пролунав сигнал. Френк Дуґан відклав чізбургер і крутнувся на кріслі від столу до консолі. Увімкнув захищений канал зв'язку і прочитав повідомлення на екрані.

ВІДПРАВНИК: захищений сервер афінського бюро Інтерполу.

КОМУ: усім національним бюро.

ТЕМА: угруповання «Сімнадцяте листопада»

На картинці широким планом з'явився білявий чоловік з густими вусами, який поправляв чорну пов'язку на правому оці. На стіні у нього за спиною була прибита табличка:

МІНІСТЕРСТВО ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ ГРЕЦЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ
ШТАБ-КВАРТИРА ПОЛІЦІЇ ГРЕЦІЇ
ВІДДІЛ З ПИТАНЬ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ

У кабінеті луною рознісся голос:

– Говорить капітан Гектор Еліаде, голова спеціальної групи з питань боротьби з тероризмом афінської поліції. Два дні тому невловиме радикальне угруповання марксистсько-ленінського спрямування «Сімнадцяте листопада» вчинило напад на Афінську психіатричну клініку. Двоє американців загинули, один поранений. Головний лікар Роджер Слейд наклав на себе руки. Його доньку Рейвен Слейд, яка була пацієнткою лікарні, взято в заручники.

Однією із жертв теракту став Ясон Тедеску, викладач, фахівець з античності Вейбриджського університету, штат Огайо, який лежав у лазареті. Згідно з оперативними даними нашої спецгрупи, Тедеску,

перебуваючи в еміграції у США, організував законспіровану мережу сплячих агентів з тамтешніх греків.

З перехоплених розмов терористів ми довідалися, що Тедеску готував підґрунтя для союзу «Сімнадцятого листопада» і невстановленого близькосхідного угруповання для організації терактів у Сполучених Штатах, операції під кодовою назвою «Зуби дракона». Інші пацієнти Афінської психіатричної лікарні чули, як Тедеску розмовляв з Рейвен Слейд, а потім намагався її вбити. Останніми словами, які він сказав своїм убивцям, були: «Рейвен знає».

Наше першочергове завдання – звільнити заручницю і допитати її самим. Необхідно з'ясувати, що Рейвен Слейд відомо про планований теракт, перш ніж терористи витягнуть з неї цю інформацію катуванням. Якщо це зробити не вдасться, потрібно змусити її замовкнути й не дати можливості поділитися своїми знаннями з терористами.

Екран почорнів.

Дуґан поглянув на карту світу, що висіла на стіні над консоллю. Балканський півострів був його ділянкою і, перевівшись сюди з Нью-Йорка, він обвів його жовтим маркером. Дуґан простяг руку, висмикнув червону канцелярську кнопку зі столиці Словенії Любляни і встромив її в точку Афіни, Греція.

Задзижчав інтерком.

– Ти бачив повідомлення з Інтерполу? – запитав заступник директора Мейсон.

– Так.

– Негайно зайди.

За кілька хвилин Дуґан, вийшовши з ліфта на синю плюшеву килимову доріжку, вже стукав до кабінету Мейсона.

– Увійди!

Дуґан прочинив двері й побачив сиву голову свого шефа, як завжди, із зачіскою помпадур, що пишною хвилею здіймалася над

чолом.

Мейсон міцно зчепив пальці на своєму великому столі із червоного дерева.

– І що ти думаєш, Дуґане?

– Капітан Еліаде натякає, що якщо грецькій поліції вдасться звільнити Рейвен Слейд, її допитуватимуть насильницькими методами. Оскільки вона громадянка США, це справа ЦРУ.

Мейсон кивнув, і його сива чуприна впала на чоло. Поправивши волосся, він промовив:

– Оскільки тепер представники ФБР при посольствах мають право розслідувати злочини проти американців по всьому світу, то це і наша справа теж.

– То ми також займатимемося викраденням Рейвен Слейд?

– І не тільки. Ти – експерт з Балкан, розкажи мені про «Сімнадцяте листопада».

– Це грецьке угруповання з марксистсько-ленінською ідеологією. Крім останнього теракту в афінській психлікарні, на їхньому рахунку ще понад шістдесят нападів на європейців, турків та американців.

– Чим вони відрізняються від інших європейських угруповань?

– Відмінність велика. За двадцять вісім років існування особу жодного з членів організації як першого, так і другого покоління не було встановлено, не кажучи вже про те, що жодного з них не впіймали.

– Зараз їм вже десь під п'ятдесят. Як так вийшло, що нікого не схопили?

– Вони влилися в грецьке суспільство, ставши лікарями, викладачами, механіками чи скульпторами, прості люди, якщо коротко. У своєму іншому, таємному житті вони й досі мстяться за своїх убитих і поранених товаришів, хитро організовуючи теракти.

– Мені здається, чи у твоєму голосі справді бринять нотки поваги?

Дуґан знизав плечима.

– Восени 1973-го студенти Афінського політехнічного університету влаштували акцію протесту проти диктаторського

режиму полковника Ґеорґіоса Пападопулоса. Сімнадцятого листопада її жорстоко придушили військові та поліція.

– А звідки тоді злість на нас?

– Як я казав, вони – марксисти. У час боротьби комуністів з тиранським режимом короля Константина побутувала думка, що ліве крило зазнало поразки саме через втручання ЦРУ. Після путчу до влади прийшов Пападопулос. Студенти, яким, як ти зауважив, уже за п'ятдесят, так і не пробачили європейцям, американцям і теперішній грецькій владі. І в результаті ми маємо два покоління підпільних бойовиків.

Мейсон хруснув пальцями.

– Звістка про можливий союз «Сімнадцятого листопада» з радикальними ісламістами задля чергового масштабного теракту на нашій території викликала у Вашингтоні справжню бурю. Телефонував директор. Він хоче, щоб ти повернувся до нью-йоркського бюро й поговорив з їхнім провідним фахівцем із Близького Сходу.

Дуґан відчув, як у нього задрижали ноги. Стиснув руками коліна, щоб угамувати тремтіння.

– Назад до Нью-Йорка?

– Пробач, Дуґане. Я знаю, що ти попросив про переведення після одинадцятого вересня, але це всього лише на день-два.

– Чому я?

– Балкани – твоя парафія. Ти був у Греції і вивчав теракти «Сімнадцятого листопада». Нам треба з'ясувати, що відомо Рейвен Слейд, до того, як вони витягнуть це з неї катуваннями. Можливо, фахівець із Близького Сходу в Нью-Йорку допоможе тобі вирахувати ісламських екстремістів, з якими хочуть об'єднатися греки.

– Дивно, що православні греки злигалися з мусульманами, – зауважив Дуґан.

– От і розкопай нам групу, що пішла на такий мезальянс.

РОЗДІЛ 4

Афіни

Стрілянина захопила Фей Сойєр зненацька, коли вона спостерігала за Рейвен крізь перегородку сестринського посту. Коли новий пацієнт зірвав з обличчя пов'язки, вона здогадалася, що він, найімовірніше, із «Сімнадцятого листопада», проте час розкривати своє справжнє ім'я ще не настав.

Вона швидко зняла халат і надягла спідницю й блузку. Історія хвороби Рейвен лежала розкрита у неї на столі. Фей схопила її і вибігла через задні двері. Її бурий мінівен був припаркований у провулку. Втекти було неважко, та спершу вона простежить, куди терористи повезуть Рейвен.

Не вмикаючи передні фари, вона об'їхала лікарню і зупинилася неподалік від головного входу. Відкрила бардачок, дістала звідти пістолет.

Фей сіла на хвіст чорному седану. Він довго петляв і їздив туди-сюди, та врешті-решт зупинився біля непоказної будівлі, на першому поверсі якої була крамниця вживаного одягу. Вона припаркувалася, так і не ввімкнувши фари. Двоє чоловіків затягли Рейвен у будинок і поїхали геть. За кілька хвилин у вікні на другому поверсі спалахнуло світло. Принаймні вона тепер знає, де викрадачі переховуватимуть Рейвен.

Вона під'їхала до пустиря в передмісті Афін і з'їхала з дороги. Витягши один зі своїх одноразових мобільних телефонів, Фей набрала багатозначний іракський номер.

Клацання.

– Хто телефонує?

Вона впізнала голос Набіли, ад'ютантки генералки Ріани Гассан.

– Це майорка Фатіма Саїд.

– Аллах акбар, – промовила Набіла.

– Так, слава Аллаху. З'єднай мене з генералкою Гассан.

– Вона наглядає за танковими маневрами. Я переадресую дзвінок на її захищений номер.

За кілька секунд у слухавці пролунав різкий жіночий голос.

– Салам алейкум, майорко.

Вона уявила рум'яне обличчя головнокомандувачки, обрамлене оливково-сірою хусткою, з-під якої вибиваються пасма білявого волосся, її м'язисте тіло, що туго напинає уніформу.

– Алейкум салам, генералко.

– Добре, що зателефонувала. Рада, що ти в безпеці, Аллах акбар.

«Так, Бог величний», – подумала Фатіма і швидко відповіла:

– Нам, Аллах акбар.

– Ти отримала підтвердження нашого союзу із «Сімнадцятим листопада»?

– Ще ні, генералко.

Вона переповіла, що сталося в лікарні.

– Перш ніж Ясона Тедеску застрелили, він змусив свою улюбленицю Рейвен процитувати якийсь текст, а тоді спробував її задушити. Гадаю, нам не слід вступати в контакт із «Сімнадцятим листопада», доки не довідаємося, яку інформацію вони від неї отримали.

– У тебе занепокоєний голос. Думаєш, Тедеску розповів своїм людям, що операція «Зуби дракона» розроблялася як наша спільна?

– Я почула кілька рядків з того тексту. Якщо мені пощастить дістатися до Рейвен, перш ніж вони її вб'ють, я витягну з неї і решту.

– Звідки така впевненість?

– Не забувайте, я була її медсестрою в психіатрії. Її батько діагностував у дівчини два розлади особистості, межовий та істеричний.

– У людей із Заходу купа всіляких розладів особистості. І що це нам дає?

– Як один із симптомів межового розладу, довколишній світ здається їй нереальним. Вона й сама здається собі нереальною. Буває, Рейвен бачить і чує себе, ніби це не вона, а інша людина.

– Ніби перебуваєш поза власним тілом?

– Так, а ще це нагадує множинну особистість, тільки без провалів у пам'яті.

– Але ж усе це – її внутрішні відчуття. Як вони проявляються?

– Каліцтво самої себе, суїцидальна поведінка. Від страху бути на самоті хворі часто йдуть на найвідчайдушніші вчинки, щоб тільки їх не залишали. Таких кладуть у лікарню як шизофреників, зазвичай не довше, ніж на півроку. Їхній девіз добре відомий: «Я тебе ненавиджу. Не залишай мене».

– І як ця межова хвороба поєднується з... як ти це назвала? Істеричним розладом?

– Через цей розлад вона дуже жвава і мелодраматична. Любить завжди бути в центрі уваги. Надзвичайно легко піддається навіюванню і вміє знаджувати.

– Гримуча суміш, що й казати. Що збираєшся робити?

– Раніше батько її часто гіпнотизував. Гадаю, після розмови з Тедеску він саме це і зробив. Моя пропозиція: нехай «Сімнадцяте листопада» спробує витягти з неї деталі операції, які він зашифрував у вигляді пророцтв. Якщо в них не вийде, я заберу її і сама спробую здобути над нею контроль.

– Чудово, Фатімо. Тоді залишайся в Афінах.

– Поки я не вступила в контакт із «Сімнадцятим листопада», вони нам справді потрібні?

– Коли Тедеску на нас вийшов, наша розвідка доповіла, що він організував у трьох великих містах США мережу сплячих агентів із місцевих греків. Зараз більшість з них – вже старші. Якщо його улюблениця, як ти кажеш, запам'ятала пророцтва, у яких ідеться про об'єкти атаки, нашу зброю і спосіб її використання, ми маємо знати, що їй відомо.

– Згодна, генералко.

– Тепер, коли ти знайшла їхню схованку, встановлюй контакт. Якщо «Сімнадцяте листопада» не погодиться або якщо їм не вдасться витягти з дівчини загадку, не зупиняйся ні перед чим, але привези її сюди, до Ашрафу. Я не сумніваюся, що з твоєю підготовкою ти зумієш її розколоти.

– Буде зроблено.

– Іншалла.

– Так, генералко, якщо на те буде воля Аллаха.

– Салам алейкум, Фатімо.

– Алейкум салам.

РОЗДІЛ 5

Афіни

Рейвен будили спалахи яскравого світла. Всю ніч. Кожну ніч. Ввімкнули – вимкнули, ввімкнули – вимкнули. Скільки минуло днів? Треба вести відлік. Світло завжди вимикали дуже швидко, і вона не встигала зорієнтуватися. Знову темно. Вона слабка і спантеличена. У роті пересохло.

Як вести відлік днів і ночей? Немає нічого, чим би можна було видряпувати позначки на стіні. Рейвен провела пальцями по шести старих шрамах на животі, які вирізáла на пам'ять щоразу, коли батько зачиняв її в божевільні.

Її засліпив тонкий промінь світла. Рука кинула Рейвен баклажку. Якраз вчасно. Вона жадібно припала до прохолодної води.

Вирішено. Тепер вона татуюватиме календар у себе на шкірі. З моменту викрадення минуло чотири чи п'ять днів. Рейвен закотила правий рукав блузки і видряпала нігтями п'ять рисочок. Запах крові доводив, що їй це не сниться. Від болю вона повернулася до реальності.

Наступного дня після того, як їй дали воду, Рейвен закалатала у двері.

– Випустіть мене! Я хочу пісяти!

Жодної відповіді. Вона загупала дужче.

– Я зроблю це прямо тут!

Тиша.

– Ну і йдіть до дідька!

Вона спустила штани і труси й присіла. Помочилася на купу одягу. Підтерлася чимось схожим на шалик. Якщо кульгавий батько Алексі хоче її вбити, то просто розтягує задоволення. Якщо ж він хоче її зґвалтувати, то чого вичікує? Щоб вижити, треба зберігати ясність

розуму. Вона боротиметься з ним доти, доки не буде готова сама вкоротити собі віку.

Двері гардеробу розчинилися. Рейвен засліпило світло. Він ввалився досередини на своїй милиці. Розвів їй ноги. Вона брикалася, та він був сильніший. Заходився вовтузитися з блискавкою на штанах.

Запах її власної сечі. Фу-у-у. До горла підступила нудота. Рейвен виблювала йому в обличчя.

Він дав їй ляпаса.

– Сучко! Наступного разу я зґвалтую тебе милицею.

– Яким кінцем?

– А може, я спершу вб'ю тебе, а потім візьму твоє тіло.

– Можеш і синочку своєму дати зробити чоловічу роботу.

Він вдарив її кулаком і позадкував геть з гардеробу. Присмак блювотини в роті не проходив, доки Рейвен не заснула.

А скільки часу пройшло тепер? Рейвен обмацала свою руку. Пора робити новий поріз. Їй захотілося по-великому. Рейвен нахилилася і присіла, але тут двері рвучко відчинилися.

– Боже, ну і сморід, – голос Алексі.

– А це завдяки твоєму батькові, який не дав мені сходити в туалет.

Алексі стукнув її по потилиці.

– Говоритимеш, коли я скажу!

Він зав'язав їй очі і повів за руку.

– Ходи. Коли закінчиш, я тебе помию.

– Нащо ти зав'язав мені очі?

– Я казав мовчати.

– Це як хороший і поганий поліцейський? Ти, по-моєму, хороший.

Алексі пхнув Рейвен на унітаз. Без сідельця. Холодна кераміка. Коли вона зробила свою справу, він підняв її за плечі і штовхнув за завісу в душ. Відкрутив воду. Холодна! Заходився її мити.

– Отримуєш насолоду?

– Ще ні, – відповів Алексі.

– Краще поквапся, а то твій старий тебе випередить.

Алексі засунув її назад в гардероб і замкнув двері. Хтось вже встиг там прибрати.

– Одягни щось сухе з вішака.

– Це ж чоловічі речі.

– У темряві ніхто не розрізнить.

– Так і мій тато казав. Якщо я одягатимусь, як хлопець, то типи на зразок твого батька мене не облапуватимуть.

Алексі гримнув дверима.

– А твій дурний батько замість того щоб тебе захищати, розніс собі голову.

– Не залишай мене.

Тиша.

Навпомацки Рейвен знайшла у темряві штани і светр та одягла їх.

Скільки часу минуло? Спогад – як спалах. Постріл. Вона перебуває поза своїм тілом. Дивиться. На себе. На кров, що крапає з батькового чола. Його кров'ю Алексі виводить на стіні: «Сімнадцяте листопада».

– Що таке «Сімнадцяте листопада»? – спитала Рейвен.

– Дізнаєшся, коли я зможу тобі довіряти.

– Ти вже можеш мені довіряти.

Ще один день? Ще одна ніч? Рейвен закалатала у двері.

– Я хочу їсти!

Глухо.

Вона робить позначки днів. А менші відрізки? Година? Дві? Двері відчинилися, і хтось тицьнув їй у руки тарілку. Рейвен занурила у неї палець.

– Холодна мусака[7]? Я її й теплою терпіти не можу. Я не їстиму цього лайна.

Алексі тицьнув тарілку їй під ніс, розмащуючи масну страву по обличчі.

– Як собі хочеш, але наступних кілька днів більше нічого не отримаєш.

Він грюкнув дверима і знову їх замкнув.

Тихо проклинаючи Алексі, вона все-таки взялася згрібати мусаку з обличчя у рот. Змусила себе ковтати. Принаймні вона не помре з голоду. Довгенько ж її тут тримають. Але ж він – чоловік і захоче подивитися на неї голою, коли буде готовий переспати.

Рейвен має жити, доки не змусить його захотіти її, як ті чоловіки з «Лісістрати». Вона зможе зіграти цю роль. На неї чекають овації стоячи.

Тут Рейвен почула високий голос:

...сестричко, зваблюй його швидше. або знайди спосіб убити себе...

РОЗДІЛ 6

Нью-Йорк

Дуґан попросив таксиста не відразу їхати до центру імені Джейкоба К. Джавіца, де розташовані офіси федеральних служб.

– Проїдьте повз місце, де колись стояли вежі-близнюки.

– З такими заторами? Ми місяць їхатимемо.

– Заробиш хороші чайові. Я хочу побачити це місце.

За двадцять п'ять хвилин таксі під'їхало до зони реконструкції, яку колись називали Всесвітнім торговим центром.

Дуґан запхав руку в портфель, намацав целофановий пакет, а в ньому – бейсбольний м'яч. Провів пальцями по швах, стиснув.

– Усе, досить.

Водій обернувся до нього.

– Ви змусили мене пробиватися через усю цю купу машин, щоб кілька секунд подивитися?

– Саме так. Поїхали.

За сорок хвилин таксі зупинилося біля двадцятивосьмиповерхового федерального центру. Дуґан розрахувався і дав водієві ще десять доларів.

Перевіривши посвідчення і значок агента ФБР, охоронці пропустили Дуґана через турнікет до ліфтів, якими можна було піднятися до бюро.

Він вийшов на двадцять шостому поверсі, біля штабу оперативного командування.

Попрямував до служби контррозвідки і сказав білявій секретарці, що в нього призначена зустріч з новим експертом із Близького Сходу. Вона натиснула кнопку інтеркому:

– Прийшов агент Френк Дуґан, – тоді махнула рукою в бік коридору. – Третій кабінет ліворуч. Міс Герік вас чекає.

Коли Дуґан підходив до дверей, їх автоматично відімкнули зсередини.

– Заходьте, агенте Дуґан, – промовив м'який, майже дитячий голос. Елізабет Герік встала з-за столу йому назустріч. Привабливі, витончені риси обличчя, золотисто-каштанове волосся до плечей. Вона простягнула руку і міцно потисла долоню Дуґана. Зачекала, поки він почне розмову.

– Як вам Нью-Йорк, міс Герік? – запитав Дуґан.

– Майже всі кличуть мене Ліз. Це моє перше завдання. Я тільки-но з бази Квонтіко[8].

– Вам сподобалося стріляти по картонних макетах на алеї Хоґана[9]?

– Я пройшла підготовку.

– Квонтіко – не Близький Схід. Де ви навчалися?

– У Тегерані.

Дуґан був здивований. Ця симпатична молода дівчина-аналітик з Ірану? Жодного акценту.

– То ви, певно, говорите фарсі.

– Арабською теж. Слухайте, Дуґане, облишмо дурні балачки. Ми з вами полюємо на тих самих терористів. Я отримала оперативні дані, згідно з якими МЕХ розглядає «Сімнадцяте листопада» як можливого союзника в операції «Зуби дракона».

– Гаразд. Але кусатися не обов'язково.

Її сміх нагадував дзюрчання струмка. Ліз увімкнула комп'ютер і ввела пароль «Шатерник». Тоді розвернула монітор до нього.

На екрані з'явилося прикрите арафаткою обличчя.

– Кодове ім'я цього чоловіка – Шатерник, – пояснила Ліз. – Він був військовим розвідником у революційній армії аятоли. Зараз він на зв'язку з резидентом ЦРУ в Ірані.

– Як ви на нього вийшли?

– Під час іранської революції моя мати працювала секретарем в американському посольстві. Перед тим як будівлю було захоплено, а працівників взято в заручники, Шатерник вивіз нас із країни.

– Які у вас підстави йому довіряти?

Вона заплющила очі, ніби пригадуючи.

– Я прокинулася серед ночі, почувши голос, як мені здалося, солдата революційної армії. Він шепотів першу строфу з «Рубаїв»:

Від сну збудись! – Вже Ранок з Ночі ганку
В Небес віконці відхилив фіранку.
І глянь! – Мисливець Сходу вже спіймав
Шпиль мінарета у сильце світанку[10].

Це написав Омар Хайям, перський поет, його прізвище означає «шатерник». Він був сунітом, а революційна армія аятоли – шиїтська. Цей солдат-суніт під кодовим іменем Шатерник переправив нас до Туреччини.

У кадрі з'явився пейзаж – дюни та чагарники. Судячи з якості, рука в оператора тремтіла. Голос прошепотів:

– Це Ашраф, база «Моджахедін-е Халк» на північному сході Іраку.

Зображення сфокусувалося на огорожі з колючого дроту, за якою у стійці «струнко» півколами стояли жінки в оливково-сірих уніформах. Замість традиційних жіночих хіджабів навколо їхніх голів і плечей були пов'язані чоловічі арафатки.

– Очевидно, на параді ці ісламські священні воїни народу демонструють свою рівність із чоловіками-мусульманами, – вишкірився Дуґан.

Ніздрі Ліз затріпотіли. Мабуть, вона стримувалася, щоб не кинути щось ущипливе у відповідь на його сексистське зауваження.

– То хто ці жінки? – запитав Дуґан.

– У минулому – радикальна група студентів, що брала участь у поваленні шаха Пехлеві, якого вони вважали маріонеткою ЦРУ. Коли шах втік до Сполучених Штатів, вони організували захоплення

американського посольства у Тегерані й утримували заручників чотириста сорок чотири дні. Тоді Шатерник вивіз нас із країни.

– Але ж це було сто років тому, ще за президентства Картера[11]. Що їм потрібно від нас тепер?

– Після революції в Ірані вони виступили за ідею, в яку вірили, – ісламське суспільство на засадах ліберального марксизму. Аятола Хомейні їх зрадив. Захопивши владу, мулли встановили в країні теократію, засновану на законах шаріату. Студенти-моджахеди повстали проти муллів. Тоді у них було п'ятсот тисяч послідовників, однак революційна армія аятоли ув'язнила, закатувала і стратила більшу їхню частину. Ті ж чотири тисячі, що залишилися, зараз перебувають у Ашрафі, і це єдина опозиція проти влади духовенства.

– Однак в ірано-іракській війні вони стали на бік Саддама. Разом з його двоюрідним братом Хімічним Алі газовими атаками винищували курдів і болотних арабів, не лише чоловіків, а й жінок і дітей.

Вона знизала плечима.

– Вони небезпечні, але цікаві.

Огляд загонів на екрані змінили кадри заростів, а тоді – вхід у тунель. Голос пояснив:

– Це один з кількох ашрафських тунелів, через які моджахеди потрапляють до Ірану, застосовуючи партизанську тактику нападу та втечі. І саме тут Хусейн переховує значну частину біологічної зброї.

Раптом зображення зникло, та голос Шатерника вів далі:

– Тепер моджахеди володіють усією біологічною зброєю Хусейна. Спочатку вони планували переправити якусь її частину бойовикам «Хезболли» у Сполучених Штатах, та через розрив стосунків з муллами їм доводиться шукати інших союзників. Якщо вони домовляться з «Сімнадцятим листопада», то вежі-близнюки порівняно з операцією «Зуби дракона» здаватимуться легеньким зубним болем.

Ліз вимкнула монітор.

– Вибачте, вам, мабуть, боляче це чути. Я знаю, що сталося з вашою родиною.

– Мені вже легше. Якби там була зброя масового знищення, хіба б інспектори ООН її не знайшли?

– Знайшли б, звичайно, якби МЕХ дозволило їм обшукати свою базу. Однак Шатерник раніше доповідав, що на територію Ашрафу інспекторів не пустили.

– Коли я приїду до Греції, як мені з ним зв'язатися?

– Через його куратора з ЦРУ, кодове ім'я – Харон.

– Саме те, що мені треба. Перевізник із давньогрецьких міфів, який переправляє душі покійників через Стікс до пекла.

– А до цього яка ваша наступна зупинка?

– Повернусь у Цинциннаті і навідаюся до Тедеску на роботу. Подивимося, що можуть розповісти на кафедрі класичної філології про його поведінку в минулому та про стосунки з Рейвен Слейд.

– А потім?

– Вилітаю до Греції. З ким мені тут підтримувати зв'язок?

Вона зам'ялася.

– Для ФБР ви існуватимете лише як наш представник у посольстві США в Греції. Жодних інших зв'язків.

– Якщо я розгадаю послання Тедеску, мені доведеться проковтнути його разом з таблеткою ціаніду?

– У такому разі – і лише тоді – телефонуйте мені.

– Яке у вас кодове ім'я?

– Кимвал.

– Незвичне якесь. Звідки воно?

– Ліз задом наперед читається «зіл», а турецькою це означає музичний інструмент кимвал. А у вас яке ім'я?

– Я був невиїзним аналітиком, тож і кодового імені у мене не було, але, вирушаючи за моря, мабуть, варто якесь вибрати, – Дуґан задумався, тоді усміхнувся. – Якщо в нас операція «Зуби дракона», кличте мене Стоматологом.

– Хоча для ФБР ви більше не існуєте, вважайте мене чимось на зразок троса для пірнальника.

Він заглянув у її блакитні очі.

– Сподіваюся, агентко Кимвал, ви не переріжете його і не віддасте мене на поталу акулам.

– Не віддам, агенте Стоматолог, принаймні доки ви живі.

РОЗДІЛ 7

Афіни

Коли двері гардеробу відчинилися, Рейвен побачила на столі тарілку картоплі з рибою. У неї забурчало в шлунку.

Чоловік, якого всі називали Алексі, усе ще в лижній масці, відсунув для неї стілець.

– Сідай, поїж.

– З чого це раптом ти такий добрий? Це мій останній обід?

– Усе залежить від тебе.

…з'ясуй, що в нього на думці… рейвен, ти ж умієш крутити чоловіками, як хочеш…

– З яких би причин ти не тримав мене тут, я хочу, щоб ти знав: я захоплююся сильними чоловіками, які борються проти тиранів.

– Саме це я й хотів почути.

Рейвен жувала рибу, випльовуючи кістки.

– Що ще ти хочеш почути?

– Що б ти зробила, якби я тебе зґвалтував?

– На повний шлунок? Напевно, виблювала б на тебе, як на твого батька.

Його сміх лунав басовито.

Треба й далі з ним загравати.

– У тебе сексуальний сміх, однак ґвалтувати мене не доведеться. Я й так твоя.

– І що ти відчуваєш з цього приводу?

– Не знаю, доки не побачу твого обличчя.

– Я зніму маску, коли зможу тобі довіряти.

– Я ж твоя заручниця. Що я можу тобі заподіяти?

– Не треба вважати себе заручницею. Вважай себе людиною, що може допомогти пригнобленим, які страждають від американського

капіталізму. Капіталісти викачують з нашої країни гроші, як вампіри, що п'ють кров своїх бідолашних жертв.

Вона поміркувала якусь мить.

– То ти комуніст.

– Марксист-ленініст. Ми вважаємо, що влада має належати народу, а не паразитам, діткам багатіїв. Америка – це імперія зла.

Рейвен відчувала на собі його пильний погляд.

…не сперечайся…

– Тепер навіть наш уряд контролюється ЦРУ, – вів далі Алексі. – Ваша преса багато чого замовчує, бо перебуває під впливом рекламників, які маніпулюють людською свідомістю.

– Маніпуляція свідомістю? Розкажи мені про це докладніше.

– Ваше ЦРУ підтримувало фашистську хунту деспотичного полковника Пападопулоса. Гіршого, ніж нацисти. Він тримав наш народ у залізних лещатах. Інакодумства не терпів узагалі. Сімнадцятого листопада 1973-го він кинув танки на студентів, що зібралися на мирну акцію протесту в Афінському політехнічному університеті. Тридцятьох одногрупників мого батька, серед яких була і його кохана, вбили. Сам же батько, його найкращий друг і ще багато хто, усього вісімсот людей, були поранені.

– Твій батько? Той, що кульгає?

– У нього протез ноги. А раніше він брав участь у марафоні. І в усьому винна твоя країна.

– Я не зовсім розумію.

– Тут ти дізнаєшся правду.

Її життя залежить від того, наскільки добре вона зрозуміє його ненависть до американців.

– То розкажи.

– Коли наступного року хунту полковника скинули, батько та його близький друг Ясон Тедеску заснували «Сімнадцяте листопада» в пам'ять про масову бійню, що відбулася того дня.

Ці слова, сімнадцяте листопада. Містер Тедеску говорив, що щось призначалося тільки для «Сімнадцятого листопада» та МЕХ. Чи це

галюцинація?

– А який стосунок до всього цього має мій батько? Він же був не політиком, а психіатром.

– Разом з приспішниками Америки він лікував і греків. Твій батько насправді був кротом ЦРУ.

– Тато – шпигун? Це неможливо. Він би мені сказав. Він любив мене.

– Справді? Чому ж тоді він замикав тебе в божевільні?

Рейвен розтулила рота, та відповісти нічого не змогла, тільки дивилася на Алексі затуманеними очима.

– Я скажу тобі чому, – вів він далі, гладячи її по волоссю. – Тому що Америка налаштовує таких, як він, проти власних дітей і посилає їхніх синів і дочок на смерть у війні з робітничим класом по всьому світу. Коли ти прозрієш і усвідомиш капіталістичну брехню, ти відродишся.

...підтакуй йому...

– То навчи мене.

Його голос став ніжним.

– Ти не тільки гарна, Рейвен, ти ще й розумна.

Алексі зняв маску. Рейвен відкрилося вродливе обличчя з грубуватими рисами і пронизливими темними очима в обрамленні густих чорних брів. Те, що Алексі показав їй своє обличчя, означає, що йому вже все одно, чи зможе вона його опізнати? Це помилування чи смертний вирок?

– Ти збираєшся мене вбити?

– Ні.

Чи чує він, як калатає її серце?

– А зґвалтувати?

– Ні. Я збираюся зірвати з твоїх очей полуду, щоб ти побачила, що живеш у брехні.

– Покажи мені це.

– На сьогодні досить.

Рейвен підвелась і попрямувала до гардеробу.

Алексі зупинив її.

– Тут є вільна кімнатка з маленьким вікном, можеш спати там. Я принесу матрац, щоб тобі було зручно.

Рейвен погладила його по руці.

– Твоя турбота має для мене велике значення.

Коли Алексі вийшов з кухні, Рейвен хотіла було спробувати відчинити двері, та вирішила, що краще не треба. Він точно почує клацання клямки. Їй треба розпалити в Алексі сексуальне бажання. Щоб зробити йому приємність, Рейвен прибрала зі столу і помила посуд.

Він повернувся з матрацом і усміхнувся, побачивши її біля мийки.

– У тебе є якась постійна робота? – поцікавилася Рейвен.

– Я екскурсовод. Воджу дурних туристів руїнами і розповідаю їм історії про Золотий вік нашої країни.

– Ти казав, що вивчив англійську в Штатах. Як так вийшло?

– Я три роки був студентом по обміну у Детройті.

– Тож Америка не така вже й погана, коли молодь з різних країн хоче там навчатися.

Алексі жбурнув матрац на підлогу.

– Ти – дурепа! Вона робить це для того, щоб обдурити весь світ і приховати свої справжні наміри – панувати, поширюючи свої згубні ідеї.

Він схопив Рейвен за плечі і заштовхав до гардеробу.

– Ти казав, що мені можна спати в кімнаті з вікном.

– Коли будеш готова побачити світло істини.

Їй це здалося безглуздим, та краще його більше не провокувати.

– Вибач, я не мала на увазі нічого поганого. Дай мені ще один шанс.

Він гримнув дверима і знову їх замкнув.

– Побачимо.

Щоб вижити, треба зробити так, щоб його думки про неї не зводилися лише до політики. Вона має добитися, щоб Алексі її захотів. Вранці вона почне все спочатку. Зробити позначку

завтрашнього дня на шкірі. Видряпуючи сьому риску на руці, Рейвен прикусила язика, щоб не скрикнути. Боже, дякую тобі за біль.

РОЗДІЛ 8

Вейбридж, Огайо

Френк Дуґан знизив швидкість свого «Мазератті» до жалюгідних тридцяти п'яти. Ох ці задрипані дві смуги. Він повірити не міг, що з аеропорту в Цинциннаті до Вейбриджа доведеться їхати мало не дві години.

Проїжджаючи естакадою, Дуґан побачив на пагорбі вежу будинку, побудованого у стилі вікторіанської неоготики. Згідно з отриманою інформацією, це була лікарня, у якій колись перебувала Рейвен Слейд. Може, перш ніж вирушити до університету, варто було б уважніше оглянути це місце. Звернувши ліворуч на круту, посипану гравієм доріжку, Дуґан в'їхав в іржаві, зірвані з завіс ворота, однак вікна і двері будівлі були забиті дошками. Він і не знав, що божевільня більше не працює.

І навіщо взагалі було заїжджати до цієї дурки на горі? Мабуть, тому що нутро підказувало: у цих коридорах та оббитих повстю палатах можуть знайтися якісь відповіді. Добре, спершу проглянемо документи Тедеску, може, у них міститься ключ до його зашифрованих пророцтв.

Коли Дуґан заднім ходом виїжджав зі стежки, задзвонив його мобільний із функцією шифрування розмов.

– Слухаю.

– Стоматолог? Це Кимвал.

– Так швидко? Я ще навіть з Огайо не виїхав.

– Надійшов сигнал від Харона з Криту. Він каже, що перш ніж застрелитися, Слейд телефонував йому з роботи. Останнє, що він сказав, було: «Моя дочка знає».

– Що знає?

– Після цього Харон почув постріл, потім булькання, а тоді зв'язок перервався. За даними грецької поліції, саме в цей момент його

доньку і взяли в заручники.

– Я їду до університету переглядати папери Тедеску. Можливо, вдасться з'ясувати, що такого їй відомо.

– Успіху, – вона поклала слухавку.

Дуґан під'їхав до кампусу і деякий час покружляв, шукаючи коледж вільних мистецтв. Йому пощастило припаркуватися неподалік від Лордон-Холлу. У віконечку для довідок повідомили, що Тедеску сидить у кабінеті № 132-А. На дверях було приклеєне оголошення:

Містер Тедеску перебуває в Греції, де представить своє дослідження на щорічному симпозіумі класиків. Лекції та консультації скасовані на два тижні. Семестрові роботи та звіти про дослідження залишати його асистентці міс Салінас.

Раптом двері сусіднього кабінету відчинились, і повз Дуґана прослизнуло створіння, схоже на студенточку, з кіскою і в спідниці, як у дівчат з групи підтримки. Дівчина зняла оголошення і приліпила нове.

Лекції з міфології та античної історії скасовуються до кінця семестру. По інформацію звертайтеся до асистентки міс Салінас.

Тож новина про смерть Тедеску нарешті дійшла і до факультету.

– Я шукаю асистентку містера Тедеску, – звернувся Дуґан до дівчини.

Вона обернулась, і замість молоденької студентки Дуґан угледів перед собою жінку середнього віку. Шкіра на обличчі була напнута, як після пластичної операції, від чого її трикутна голова нагадувала череп, що малюють на пляшках з отруйними речовинами. Очі червоні, руки – наче схрещені кістки, згорнуті на тому місці, де мали б бути груди.

– Міс Салінас – це я. Що вам потрібно?

– Міс Салінас, я з ФБР. Можете приділити мені хвилинку?

– О Господи! Декан щойно повідомив, що Ясон помер у Афінах. Ви знаєте, що трапилося?

– Я хотів би поглянути на його кабінет.

Салінас швидко роззирнулася навсібіч, немов сумніваючись, чи правильно вона робить, тоді дістала з кишені брелок і заходилася шукати потрібний ключ. Відімкнувши двері, вона жестом запросила його досередини.

Дуґан обвів кабінет поглядом. На столі, крім бронзового бюста Зевса, не було нічого. На стіні праворуч висів великий портрет літнього чоловіка в академічній шапочці і мантії.

– Це Ясон Тедеску?

– Так.

Жінка вийняла з кишені хусточку і стерла пилюку з позолоченої рами.

Дуґан підійшов до стандартних розмірів картотеки, що стояла під стіною. Потягнув шухляду. Замкнена.

– Відчиніть, будь ласка, – Дуґан показав на брелок, який жінка тримала в руці.

– Там нічого немає.

– Як так?

– Від'їжджаючи до Греції, Ясон подарував усі свої роботи та особисті папери бібліотеці.

– Я хочу сам пересвідчитися.

Салінас заходилася перебирати ключі, знайшла потрібний, вставила в замок. Витягла всі шухляди. Вона мала рацію: там було порожньо.

– Нам не сказали, від чого він помер.

– Ви добре знали Тедеску?

– Коли він перебрався сюди з Чиказького університету, я поїхала разом з ним.

– Які у вас обов'язки?

– Як асистентка я виконувала підготовчу роботу: допомагала збирати матеріал, друкувала завдання до іспитів, узгоджувала консультації.

– У нього були улюблені студенти?

Салінас дивилася кудись поза ним.

– Єдиною, з ким у нього зав'язалися справді близькі стосунки, була Рейвен, дочка доктора Слейда.

– Наскільки близькі?

– Вона відвідувала його лекції. Крім того, Ясон був консультантом з навчальних питань і керівником дрампрограми кафедри театрального мистецтва. Я бачила всі вистави з її участю, – Салінас говорила трохи крізь зуби. – Вона – надзвичайна актриса.

– І в чому проявлялася надзвичайність?

– Коли вона виходила на сцену, інші актори відступали на другий план. Вона вживалася в кожну роль і, здавалося, дійсно ставала персонажем, якого грала. Якось аж забувалося, що це лише вистава.

– Звучить приголомшливо.

– Навіть поза сценою, на читаннях і репетиціях, Рейвен завжди була в центрі уваги, вона ніби освітлювала собою кімнату… зачаровувала, – це останнє слово Салінас наче виплюнула.

– А коли була не в центрі уваги?

– Сиділа тихо, мала пригнічений вигляд.

– То кажете, Ясон Тедеску її вчив?

Череп відвів очі.

– Швидше, скеровував. А тоді у неї стався зрив, і батько забрав її з коледжу.

– Ви бачили, як це трапилося?

– Еге ж. На першій репетиції «Лісістрати» я зрозуміла, що щось не так. Рейвен підійнялася на другий ярус і почала гукати жінкам, що знемагали від сексуальної жаги, щоб ті не віддавалися своїм чоловікам, як раптом зблідла і знепритомніла. Ясон, тобто містер Тедеску, відвів її до свого кабінету, і вони там розмовляли. Відтоді ні

я, ні Ясон більше не бачили Рейвен, а потім її батько перевівся в Афіни.

– Містер Тедеску коли-небудь розповідав, чому виїхав з Греції?

– Ясон навчався на останньому курсі Афінського політехнічного університету, коли сили хунти вчинили розправу над його товаришами. Він отримав травму голови і поїхав до Штатів на лікування. Згодом отримав студентську візу і продовжив навчання тут.

– Він багато подорожував?

– Дуже, їздив по всій країні, читав лекції, відвідував грецькі громади, збирав матеріал для своєї книги «Греки в Америці».

Ага, а заодно і мережу сплячих агентів організовував.

Дуґан вирішив ризикнути.

– Може, це вас потішить: коли він помирав у Афінах, Рейвен була поряд.

У її запалих очах нічого не можна було прочитати.

– Як таке можливо?

– Під час лекції містеру Тедеску стало зле, і колега привіз його до Афінської психіатричної лікарні, а в той час там перебувала Рейвен. Він спробував її задушити. Потім його застрелили терористи, які захопили лікарню.

Обличчя Салінас залишалося непроникним, та вона знову схрестила свої кістляві руки.

– Він був немов дельфійський оракул. Завжди ставився до неї, ніби до своєї верховної жриці.

У її голосі чулася заздрість, у цьому не було жодного сумніву.

– Дякую, що приділили мені час, міс Салінас. Я піду до бібліотеки, перегляну папери Тедеску.

– Це неможливо, агенте Дуґан.

– Чому?

– У разі смерті Ясон призначив мене розпорядницею своїх робочих документів. Виконуючи його волю і оберігаючи таємницю

його пророцтв, я надіслала їх до архіву Національної бібліотеки Греції у Афінах.

– Що ж, я й сам збираюся до Афін, тож ознайомлюся з ними там.

Вона заклякла на місці.

– За його бажанням я додала пункт, згідно з яким папери будуть закриті для доступу протягом десяти років. Потім буде дозволено вивчати їх лише класикам та історикам.

Міркуючи над її словами, Дуґан сперся на одну з порожніх картотечних шафок. Вона перехилилась, і з-під неї вистромився краєчок якогось папірця.

Він підібрав зім'ятий аркуш і розгладив у руках. Вгорі був заголовок: ОПЕРАЦІЯ «ЗУБИ ДРАКОНА», трохи нижче підзаголовок ЩО, а ще нижче два написаних рукою рядки. Деякі слова було повикреслювано і переписано кілька разів. Дуґан прочитав уголос:

«Повільна смерть тиранським силам зла
В тунелях наших зріє. Іншалла...»

– Маєте якесь уявлення, що це таке?

Від її раптового поруху Дуґан підвів очі. У руках Салінас стискала бронзовий бюст Зевса. Очі черепа палали. Дуґан розвернувся, намагаючись відбити удар.

Надто пізно.

Вибух болю. Усе попливло. Затуманилося. Потім темрява...

РОЗДІЛ 9

Афіни

Доктор Мартін Кайл помахав публіці, що зібралася послухати його лекцію у Національній бібліотеці Греції і тепер аплодувала стоячи. Погладжуючи свою вандейківську борідку, він вийшов з-за кафедри і попрямував до столу, де став підписувати примірники своєї нової книжки «Юнгіанський аналіз культів, що вбивають».

Коли зал майже спорожнів, він відкинувся на стільці і попустив вузол краватки. До нього наблизилися два грецькі офіцери, підтримуючи попід руки третього, літнього чоловіка з чорною пов'язкою на правому оці.

– Докторе Кайл, я капітан грецької поліції Гектор Еліаде, спецгрупа з питань боротьби з тероризмом, – його глибокий голос луною розносився майже безлюдним залом. – Мені надзвичайно сподобалася ваша лекція. Ви б нам дуже допомогли, якби погодилися відповісти на кілька запитань.

– Стосовно чого?

– Наскільки близько ви були знайомі з Ясоном Тедеску?

– Ми обоє викладаємо у Вейбриджському університеті в штаті Огайо. Минулого тижня я відвіз його до лікарні. А до чого це все?

– Тут я ставлю питання, докторе Кайл. Чому ви відвезли його до психіатричної лікарні?

– Він сам попросив. Вона розташована найближче до академії. Ясон читав доповідь про загадки стародавніх Греції та Риму, а одразу ж після неї йому стало зле. Як він почувається зараз?

– Про які грецькі загадки йшлося?

– Про стародавні, найдокладніше він зупинився на легенді про Гомера, який помер, не зумівши розгадати загадку хлопців-рибалок.

– І що Тедеску про це розповідав?

– Як Гомер пішов до храму Аполлона в Дельфах, щоб спитати оракула, де він народився. Піфія сказала, що його дім на острові Іос, і додала: «Стережися дітей, що загадуватимуть тобі загадки».

– Так-так, докторе Кайл, продовжуйте.

– Уже в старшому віці Гомер вирушив на Іос. На березі моря до нього підійшли двоє хлопців-рибалок. Гомер запитав, що вони зловили. Один хлопчак відповів: «Те, що зловили, ми викинули, а що не зловили, залишили».

Тоді Гомер згадав застереження оракула щодо дітей, які загадуватимуть йому загадки. Так і не зумівши знайти розгадку, він дістав серцевий напад і помер.

– І що, Тедеску відкрив публіці розгадку?

– Дивно, але ні. Саме тоді у нього самого раптом стався напад і він упав на кафедру.

– Що ви можете розповісти про зв'язок Тедеску з грецьким марксистським терористичним угрупованням «Сімнадцяте листопада»?

Кайл знову зав'язав краватку тугіше.

– Я не знав, що він пов'язаний із цією організацією.

– Ви читаєте лекції про культи, які вбивають, а Тедеску – про смертельні загадки. Може, він коли-небудь згадував «Сімнадцяте листопада» чи «Моджахедін-е Халк»?

– Чому ви постійно говорите про нього в минулому часі?

– Тому що його застрелили в тій лікарні.

– О Господи! Але я не розумію. Який стосунок він має до «Сімнадцятого листопада»?

– Це ми і намагаємося з'ясувати. У нас є підстави вважати, що Тедеску хотів задушити доньку головного лікаря, яку пізніше викрали.

– З чого ви вирішили, що мені щось про це відомо?

– У біографічній довідці з вашої книжки сказано, що ви спеціалізуєтесь на таємних товариствах, а на вашій веб-сторінці

зазначається, що ви вивчали не тільки грецьку міфологію та фольклор, а й перські та арабські таємні релігійні практики.

– Я справді вивчав їх для свого дослідження, але це не основна моя спеціальність. Я – психоаналітик юнгіанської школи.

– Скільки ви збираєтеся пробути в Греції?

– За розкладом я маю ще три тижні і хочу відвідати деякі ваші острови та Кіпр, а тоді повернуся до Афін і разом з туристичною групою полечу в Огайо.

– Ви коли-небудь бували у Багдаді чи Тегерані?

Кайл провів тильним боком долоні по губах. Який зв'язок може мати його теперішнє дослідження Греції з Іраном чи Іраком?

– У минулому я вивчав ісламські культи, але не розумію...

– Вам знайоме іранське мусульмансько-марксистське угруповання «Моджахедін-е Халк», більш відоме як МЕХ?

– Його лідери-студенти брали участь у захопленні посольства США в Тегерані.

– А що тепер з організацією? Чи можна вважати моджахедів сектою, своєрідним культом? Чи йдуть вони за своїми лідерами сліпо і готові віддати життя?

– Люди, що дезертирували з їхніх лав, розповідають, що це загони, якими переважно керують жінки. Заміжніх змушують розлучитися. Їхніх дітей відсилають геть. Члени МЕХ дотримуються повного целібату. Після арешту їхньої лідерки Маріам Раджаві під час перебування у добровільному вигнанні в Парижі кілька її прибічниць спалили себе. МЕХ сповідує ісламський марксизм, це терористи, що борються проти Америки. Багато з тих, хто покинув організацію, називає її сектою. А звідки така зацікавленість моджахедами?

– Ми отримали відомості, що вони нібито збираються укласти союз із нашим марксистським угрупованням «Сімнадцяте листопада». Ми вважаємо, що напад на Афінську психіатричну лікарню був лише прелюдією.

– А який стосунок до них має Ясон Тедеску?

Еліаде постукав пальцем по щоці.

– Колись давно він брав участь у протестах в Афінському політехнічному університеті і під час штурму хунти був поранений. Ми думаємо, він організував мережу кротів «Сімнадцятого листопада» в Сполучених Штатах.

– Мені важко уявити союз православних греків та ісламських моджахедів, – Кайл зібрав свої записи, але кілька сторінок впали на підлогу. Він згріб їх докупи і засунув у портфель. Мусульмани і православні воювали й ненавиділи одне одного ще до хрестових походів. Навіщо МЕХ укладати союз із одвічним ворогом?

Еліаде знизав плечима.

– Останнім часом на телебаченні розумники-експерти люблять повторювати стару істину про те, що ворог мого ворога – мій друг.

– Але мало хто знає, що це давнє арабське прислів'я.

– Чи можемо ми, поки ви не покинули Греції, розраховувати на вашу допомогу як фахівця у цій сфері?

– Звісно. Звертайтеся в будь-який…

Та капітан Еліаде вже відійшов у супроводі своїх офіцерів.

– Бажаю гарної і спокійної відпустки в Греції. Проте раджу вам теж остерігатися наших загадок. Багато греків розгадали-таки головоломку хлопців-рибалок – «Що зловили, ми викинули, а що не зловили, залишили».

– І що ж це було?

Так і не повернувшись до Кайла обличчям, Еліаде відповів, і його голос луною відбився в порожньому залі:

– Воші.

РОЗДІЛ 10

На дев'ятий день за її підрахунками Рейвен почала бити ногами у двері.

– Я хочу пісяти.

Ззовні почувся рух, ключ повернувся. Її засліпило вранішнє світло.

Алексі усміхнувся.

– Ти знаєш дорогу до туалету.

Від його усмішки Рейвен стало легше на душі. Було приємно, що він дозволив їй піти самій. Перш ніж повернутися назад, Рейвен оглянула вікно. Забите цвяхами.

Вона вийшла і попрямувала до дверей у гардероб, та Алексі зупинив її.

– Сідай, випий зі мною кави з пітою[12].

Він приніс і поставив на стіл дві паруючі чашки і тарілку з теплими хлібними коржиками. Відламав шматочок і вмочив у каву. Рейвен зробила так само.

– А тепер продовжимо розмову, яку почали кілька днів тому.

Рейвен, як учениця у школі, зчепила руки на столі.

– Добре, Алексі, як скажеш.

– Хороша дівчинка.

…він ще, чого доброго, й золоту зірочку тобі за слухняність дасть…

– Яка країна є імперією зла? – запитав Алексі.

Він хоче, щоб вона сказала, у що повірила?

– Америка.

– Чому твій батько запроторив тебе до афінської божевільні?

…яка відповідь йому сподобається?..

– Хочеш, щоб я тобі пояснив? – спитав Алексі.

– Так.

– Тому що він розбещував тебе, коли ти була маленькою, і ти, очевидно, почала про це згадувати.

Рейвен кивнула.

– Він…

…стули пельку, рейвен…

– І всім начхати на те, що з тобою відбувається.

– Звідки ти знаєш?

– Я тобі доведу, – Алексі вийшов і невдовзі повернувся, несучи в руках ноутбук. Поклацав мишкою. – Я завантажую пошуковик.

– Що це таке?

Звісно, Рейвен знала, що таке пошуковик, але погоджувалася із сестрою, що треба й далі вдавати дурну білявку.

– Завдяки йому я можу переглядати пресу за будь-який день з якого завгодно куточка світу.

…дозволь йому тебе повчити. чоловіки це люблять…

– Це неймовірно! І що ти шукатимеш?

– Статті в газетах за той день, коли ми звільнили лікарню. Побачимо, чи є комусь діло до твого зникнення.

По спині Рейвен пройшов холодок. Мусить щось бути. Це ж новина.

Алексі набрав: Рейвен Слейд.

– Скільки ти вже в нас?

Під столом вона провела пальцями по подряпинах у себе на руці.

– Разом з сьогоднішнім дев'ять днів.

– Поряд з твоїм іменем я ставлю дати, відколи ти в нас. Дивись, отут газети: «Нью-Йорк Таймс», «Дейлі Ньюз», «Інтернешнел Гералд Тріб'юн». Бачиш? Жодного слова. Якби вони переймалися, про тебе написали б у газетах.

Рейвен раптом пройняв страх.

– А місцева преса?

Алексі додав кілька назв грецьких газет. Про її викрадення ані рядка. Алексі мав рацію. Нікому немає діла.

– Тому тобі краще буде тут з нами. Розумієш?

– Починаю.

– Коли я ненароком застрелив Ясона Тедеску, він сказав: «Рейвен знає». Що він мав на увазі? Що ти такого знаєш?

Рейвен похитала головою.

– Уявлення не маю, що я знаю.

Алексі встав з-за столу і підійшов до шафки над плитою. Рейвен не було видно, що він там робить.

– Один з наших завжди тримає запас для себе, – він простяг їй кусник чорного шоколаду.

Вона відкусила трішечки. Потім більший шматок, іще один. Відчула, як рот наповнюється солодкою слиною.

...навіть краще, ніж золота зірка...

Рейвен зіскочила зі стільця і обійняла Алексі.

Він вп'явся очима у її ліву руку.

– Де ти так подряпалася?

– Так я веду відлік днів. Це мій особистий календар, – вона порахувала шрами. – Дев'ять подряпин за дев'ять днів.

Алексі викрутив їй руку.

– Щоб більше такого не робила. Я казатиму тобі, який день. І що робити. І коли їсти, і коли спати, і коли ходити в туалет. Щоб більше жодних подряпин.

– Мені боляче.

Алексі відпустив її руку і погладив по щоці.

– Коли ти все добре зрозумієш, зможеш стати однією з нас.

– Я зроблю все, що ти захочеш.

– Добре. А зараз мені треба вийти ненадовго, буду хвилин за десять.

Її охопила паніка.

– Не залишай мене саму.

– Та я ж ненадовго.

– Візьми мене з собою.

– Не можу. Ти мусиш залишатися тут.

Рейвен вчепилася йому в руку.

– Не йди.

– Я думав, ти готова робити все, що я скажу.

У неї запаморочилося в голові. У жодному разі не сердити Алексі.

– Так, звичайно, – Рейвен заходилася прибирати зі столу. – Я помию посуд, поки тебе не буде. Повертайся швидше.

– От і молодець, – Алексі поцілував її в чоло.

Коли він вийшов, Рейвен помітила, що двері лишилися прочиненими. Підбігши до вікна, вона побачила, як Алексі переходить вулицю. Це її шанс втекти. Геть з цієї в'язниці, зійти східцями вниз – і на волю. Рука потяглася до клямки.

...зупинися. він, напевно, спостерігає з того боку вулиці...

Рейвен відсмикнула руку так, ніби клямка раптом розжарилася до червоного. Намотала пасмо волосся на палець з такою силою, що ледь не вирвала. Якби він хотів її вбити, то вбив би в лікарні. Що ж, якщо вона їм потрібна, вони її не чіпатимуть. Рейвен з грюкотом зачинила двері й пішла назад до мийки. Повитягала шухляди. Ні ножів, ні виделок, самі лише ложки.

...розбий тарілку і переріж собі горло...

– Чому ти кажеш, щоб я себе вбила?

...нумо, зараз же...

– Ні!

...боягузка...

– Сама ти боягузка. Я виберу час і місце, як мама. Як ти на це дивишся?

Мовчання. Сестра зникла.

Кроки на сходах. Алексі повертається. Рейвен змусила себе зайти до гардеробу і зачинила двері. Схлипуючи, почала вишкрябувати на руці свій десятий день.

Боже, Алексі ж заборонив їй дряпатися. Не треба його дратувати. Рейвен поплювала на долоню і потерла свіжий шрам. Якщо питатиме, вона скаже, що забула. Або що поранилася випадково. Алексі повинен думати, що вони – одна душа. Вона має зробити так, щоб він її захотів.

У темряві Рейвен обмацувала шрами так, ніби це був напис шрифтом Брайля. Десятий день ще не заструпився й болів дужче за інші.

РОЗДІЛ 11

Алексі Коста бився з американськими солдатами, слухав їхні крики, коли стинав їхні голови. Раптом вони всі перетворилися на жінок з немовлятами. Весь мокрий від поту, він сів у ліжку. Проковтнув мокротиння, що зібралося в горлі. Кляті нічні жахи! Алексі глянув на годинник: майже сьома. Рейвен, мабуть, ще спить у своїй кімнатці. Він не став будити її, коли прийшов учора ввечері, радий, що вона не спробувала втекти.

Хтось тихо постукав у вхідні двері. Дивно. Ніхто не приходив до схованки, попередньо не зателефонувавши. Алексі вийняв з шухляди під нічним столиком свою «берету» двадцять другого калібру.

– Хто там?

Тиша. Тримаючи пістолет за спиною, Алексі поклав руку на клямку. У щілину над порогом просунувся складений папірець. Він шарпнув двері на себе. Маленький хлопчик, що стояв на сходах, кинувся навтьоки, та Алексі схопив його за руку.

– Ти що тут робиш?

– Пані дала мені десять драхм, щоб я відніс записку на цю адресу, – зарюмсав малий. – Нікого не кликати, просто просунути під двері.

– Яка вона на вигляд?

– Висока. Очі як вуглинки. Волосся чорне, заплетене короною. Оливкова шкіра. Десь за тридцять, але гарна.

– Нікуди не йди, – Алексі розгорнув записку.

ЗАТЕЛЕФОНУВАТИ ЗА НОМЕРОМ 210—722 09 53. ТЕРМІНОВО

Алексі поліз до кишені і видобув звідти євро.

– Забудь, що взагалі сюди приходив.

Хлопчина схопив монетку і дременув униз сходами. Алексі увійшов досередини й замкнув двері. Витріщився на послання. Ніхто, крім людей із «Сімнадцятого листопада», не знав, де їхня схованка. Якби поліція їх викрила, то давно влаштувала б облаву.

Алексі перевів погляд на телефон. Дзвінки можуть відстежувати. То й що, автор записки все одно знає, де він.

Понишпоривши в шухляді письмового столу, Алексі витяг один зі своїх одноразових мобільних телефонів. Набрав номер. Чотири гудки. Він зібрався було вибити, як раптом м'який голос здушено прошепотів:

– Рада, що ти зателефонував, Алексі.

– Хто це?

– Не розмовляти по телефону. Ми зустрітися.

– Зустрітися з незнайомкою? А раптом ви хочете мене вбити?

Хихотіння.

– Якби я хотіла, ти вже був би мертвий. Я ж знала, куди послати хлопця.

– Де зустрічаємося?

– За півгодини в Плака[13], біля таверни.

А вона не дурна. Для таємної зустрічі переповнене туристами відкрите кафе – найкраще місце.

– Як я тебе впізнаю?

– Я тебе сама знаходити. Ми впізнаємо одне одного. Не дзвони більше на цей номер, я заплатила за нього наперед і знищити, коли ми закінчимо розмову.

Приголомшений, Алексі спробував пригадати всіх жінок, з якими спав. Надто багато. Звузимо коло. Хлопчик сказав, що вона висока і вродлива. Із чорними очима і чорним волоссям, заплетеним короною. Що ж, невдовзі він сам усе побачить. Алексі засунув «берету» за пояс штанів ззаду. Звичайно, він не зможе використати її в натовпі, але нащо ризикувати?

Він підійшов до маленької кімнатки і постукав у двері.

– Випусти мене.

– Не зараз, Рейвен. Мені треба вийти у справах.

– Не залишай мене!

– Випущу тебе, коли повернуся.

Алексі вийшов у коридор і замкнув за собою двері. Тепер до підвалу й на вулицю через чорний хід цокольного приміщення. Роззирнувшись навсібіч, чи ніхто не стежить, він осідлав свій чорний мотоцикл і з ревінням виїхав з провулка.

До Плаки Алексі дістався за п'ятнадцять хвилин. Повно народу, як завжди. Поміж столиками снували офіціанти з тацями. Дотримуючись вказівки, він рушив до столика біля самого входу в таверну.

– Бажаєте меню? – спитав офіціант, прибираючи купу блюдець.

– Каву з коньяком, будь ласка.

Тієї миті чиїсь сильні руки схопили його ззаду за плечі.

– Каву для двох, – промовив голос із телефона.

– Так, мадам.

Жінка відпустила Алексі, і, розвернувшись на стільці, він побачив високу стрункy постать, що стояла в променях ранкового сонця.

– Ви ставите мене в невигідну позицію, – сказав Алексі. – Сядьте, щоб я бачив, хто влаштував це рандеву.

Жінка засміялася низьким горловим сміхом. Обійшла стіл і сіла до нього обличчям. Волосся, заплетене в косу навколо голови, темні очі, оливкова шкіра – усе, як описував хлопець. Але ні сліду помади чи рум'ян, взагалі жодного макіяжу. Близько сорока років, проте ще й досі приваблива. Сонячні промені вигравали на золотому півмісяці, що висів на такому ж золотому ланцюжку навколо її шиї.

Жінка швидко сховала його під блузку у себе на грудях. Кинула сумочку на стіл. Гучний стукіт. Пістолет? Незнайомка сама обрала це людне місце. Тут вона його не витягне. Вона зчепила руки, і Алексі помітив, що на її довгих пальцях немає манікюру. Шкіра на великому і вказівному пальцях правої руки зашкарубла.

– Ось ми і зустрітися знову, – промовила незнайомка.

– Справді? Щось не пригадую.

Офіціант приніс каву і пляшку коньяку.

– Мадам теж налити?

Вона накрила чашку долонею.

– Ні, жодного алкоголю.

– Може, поділитеся, як знайшли мене? – поцікавився Алексі, коли офіціант пішов геть. – Як впізнали мене в юрбі? Чи хочете й далі вдавати загадкову леді?

Жінка відсьорбнула кави і подивилася на Алексі поверх чашки.

– Легко. Я бачити ваше обличчя, коли ви зняти пов'язки і одягати маску в афінській божевільні перед тим, як викрадати Рейвен.

Алексі аж дух перехопило. То от де він бачив її обличчя: через віконце сестринського посту.

– Ви – медсестра Фей Сойєр?

– Взагалі-то майорка Фатіма Саїд.

– Майорка?

– Майорка «Моджахедін-е Халк», тобто «Священної армії визволення народу». Дехто називає нас МЕХ.

– Я чув про МЕХ, Держдепартамент США вніс вас до списку терористичних організацій у… Коли?..

– У 1997-му. «Сімнадцяте листопада» в цьому переліку значно давніше. Наші угруповання мають багато спільного.

– Але ви – мусульмани. А ми – православні християни.

– І ви, і ми шануємо нашого предка Авраама. Ми і ви – марксисти-ленініст.

Алексі відкинувся на стільці.

– Як ви мене знайшли?

– Ви, мабуть, забувати. Ваші люди не ловити мене після стріляни. Я втікати, але не їхати геть, а стежити.

– Я думав, ви медсестра.

– Ми теж знали, що доктор Слейд – інформатор ЦРУ.

– Що ви маєте на меті?

– Що й ви. Разом ми робимо те, що зробили мученики Осами одинадцятого вересня, – нахилившись ближче, вона додала: – Ваш товариш Ясон Тедеску вступив у контакт з моїм лідером, домовитися про співпрацю в операції «Зуби дракона».

– Не розумію. Наша організація невелика, а ви маєте добре озброєні загони. Скільки вас – чотири тисячі, п'ять?

– Немає значення. Ми всі знаємо, що ООН не зупинить президента Буша. Якщо Америка вторгатися в Ірак, їхні ВВС обов'язково бомбардувати нашу базу Ашраф. Ми маємо завдавати удару перші.

А вона з біса приваблива. Незмигний погляд кобри, гіпнотичний голос. Мабуть, уміє змусити всіх грати під свою дудку. Алексі уявив, як тримає цю жінку в обіймах, та пригадавши її чіпкі пальці на своїх плечах, відігнав цю думку.

– І чого ж ви хочете від нас?

– Ясон Тедеску повідомляв нам, що багато років тому організувати у деяких містах США мережу сплячих агентів «Сімнадцятого листопада». Він розповів нам про операцію «Зуби дракона».

Алексі підніс чашку до рота і, не відриваючи її від губ, пробурмотів:

– Як так склалося?

– Під час конференції, перед тим, як ви його застрелили, Тедеску надіслати на електронну пошту нашої генералки Гассан ще один лист з пропозиція союзу.

– Навіщо нам МЕХ? Як ви самі сказали, у нас є власна диверсійна мережа в Штатах.

– Проблема в тому, що ваші бойовики вже старі, може, вже маразм мати, – прошепотіла вона. – Шкода, якщо вони померти і не виконати своя місія.

– Що пропонують ваші люди?

– Ви знати міста, але не знати об'єкти. У нас є зброя, але наші люди від «Хезболли» під постійний нагляд. З нашим зброя і ваші агенти ми можемо зробити масштабну атаку.

Ця жінка анітрохи не жартувала.

– Отже, ви пропонуєте…

– Перемир'я. Коли Держдепартамент США оголосити нас терористи, нам блокувати доступ до грошей нашого Фонду

канадської громади для допомоги голодуючим мусульманським дітям. У нас в Ашрафі є схована зброя.

– Яка зброя?

– Спершу платіть нам п'ятдесят тисяч доларів.

– У нас немає таких грошей. Ми маленька група.

– Але сміліва. Пограбуйте банк, який веде бізнес з американцями. Коли дістаєте гроші, приносите їх нашому кур'єру, а вона передає вам пакунок.

– Де відбудеться обмін?

– Біля меморіалу студентам, загиблим від рук Національної гвардії Огайо у Кентському університеті.

– Дуже символічно, але як мені знайти кур'єра?

– Ідете на Пагорб нарцисів і кладете перевернуту догори дном склянку з незапалена свічка на одну з плит. Зверху кладете камінець. Наш кур'єр підійде і скаже: «Зуби», а ви відповісте: «Дракона».

Алексі знизав плечима. Дурість використовувати як пароль назву операції.

– Ви даєте їй гроші, а вона вам пакунок.

– Я обговорю вашу пропозицію з моїми людьми. Як можна з вами зв'язатися?

– Я телефонувати. Мені треба відповідь, поки Америка не напасти на Ірак. Потім робити щось буде важко. І ще одне: вам вдалося приручити Рейвен?

– Я втовкмачую їй у голову наші погляди.

– Маніпуляція, щоб викликати стокгольмський синдром?

– Вона тепер ненавидить Америку так само люто, як ми, – усміхнувся Алексі.

– З нею ніколи не знати напевне. У лікарні я доглядати її під час шизофренічних станів. Вона ріже себе, боїться бути сама, схильна до суїциду, фобії – вогонь і висота. Може складатися враження, що вам вдатися промити їй мозок, але послання Тедеску точно блокує установка, яку доктор Слейд давав її під гіпнозом.

– Ви там були, довідалися що-небудь?

– Тедеску сказав їй процитувати пророцтва з пам'яті. Вони складені у формі загадок.

– Мій батько казав, що товариш Тедеску завжди вважав себе пророком на кшталт Нострадамуса.

– От тільки Тедеску не передбачав майбутнє, а творив його.

Майже так і було.

– Але Нострадамус надавав своїм пророцтвам форми туманних катренів через те, що боявся інквізиції. А навіщо Тедеску було це робити?

– Він остерігався ЦРУ. Я чула лише два рядки, які Рейвен цитувати перед його смертю.

> На вежі, звіяній вітрами, богиня без лиця майбутнє стереже,
> Збираючи врожай кривавий, заколе всіх ненависті ножем.

Ці образи вам про щось говорити?

– Ні.

– Значить, ці загадки нам ще треба розгадати. Пробуйте витягти з неї решту. Якщо у вас не вийти, я заберу її до Ашрафу. Як медсестра доктора Слейда, я навчитися працювати з такими, як Рейвен. Залиште її в нас на деякий час і побачите, чи вона справді перейнялася вашими ідеями.

– Я пораджуся з товаришами і дам вам знати.

Коли Фатіма підвелася, півмісяць, що був захований на її високих грудях, знову висмикнувся. Вона пробралася поміж щільно наставленими столиками і зупинила таксі.

Поїхати за нею? Немає сенсу. Вона ж сама його знайшла. Одна річ непокоїла Алексі. За чутками, МЕХ – це не просто загони ісламських бойовиків-марксистів. Це секта, якою керують жінки, охоплені манією величі. Нехай майорка Фатіма роздає карти, та він пильно стежитиме за тим, як вона тримає колоду у своїх зашкарублих руках.

Алексі розрахувався з офіціантом і рушив алеєю до місця, де стояв його «Гарлей». Від'їжджаючи геть, він уважно роззирнувся довкола. Навіщо перейматися? Їй і так відомо місце розташування схованки.

Фатіма казала, що люди з такою хворобою, як у Рейвен, не переносять самотності, калічать себе і схильні до самогубства. А що, як дівчина не повністю під його контролем? Якщо йому не вистачить умінь, щоб витягти з неї решту пророцтв Тедеску?

Тоді Алексі відправить Рейвен до Ашрафу, як пропонує Фатіма. Нехай МЕХ попрацює з нею, як це робить «Хезболла», ХАМАС і «Аль-Каїда» зі своїми безмозкими смертниками.

РОЗДІЛ 12

Вейбридж, штат Огайо

Дуґан випливав із глибин пульсуючого болю в голові, то виринаючи, то занурюючись назад. Що за чортівня? Сучка Салінас хотіла його вбити. Чому? Із чималим зусиллям він сів прямо і зіперся об стіну. Озирнувся, шукаючи очима клаптик паперу. Мабуть, Салінас його забрала. Що в ньому було такого, щоб так психувати?

Дуґан заплющив очі. Дякувати Богу, ударом йому не відбило пам'ять.

«Повільна смерть тиранським силам зла
В тунелях наших зріє. Іншалла...»

Мабуть, це з якоїсь лекції Тедеску. Перший рядок більш-менш зрозумілий: девіз священної війни мусульман проти християн. А «Іншалла» – це заклик до Аллаха.

По щоці щось текло. Він чудово знав, що це. Похитуючись, звівся на ноги.

Задзвонив його захищений мобільний STU-III. Скривавленою рукою Дуґан натис на кнопку.

– Так.

– Увімкніть захищений режим, Стоматологу.

– Що? – у голові ще й досі паморочилося.

– Скористайтеся криптоключем, розмова мусить бути зашифрована.

Порившись у кишені серед ключів від машини, Дуґан знайшов криптоключ і натиснув на кнопку шифрування.

– Кажіть.

– Це Кимвал.

– Хоч ви не поривається зв'язок. Що трапилось?

– Харон отримав сигнал від Шатерника. Офіцерка «Моджахедін-е Халк» зараз перебуває в Афінах, щоб завершити перемовини про союз із «Сімнадцятим листопада».

– Відомо, про які часові межі йде мова?

– Урядові джерела повідомляють, що Буш збирається зіграти на випередження і першим напасти на Ірак. Шатерник каже, що якщо моджахеди знайдуть спільну мову із «Сімнадцятим листопада», то й самі зіграють на випередження і влаштують теракт у нашій країні.

– Коли мені вирушати до Греції?

– Зараз.

– Я заїду в Цинциннаті і спакуюся.

– Немає часу. У Вейбриджському університеті є льотна школа і аеродром.

– Але ж він, мабуть, малесенький.

– Для СТУІЗ підійде.

Дуґан потряс головою, намагаючись прояснити думки. Пульсуючий біль ледь не звалив його з ніг. Літаками Системи транспортування ув'язнених та іноземних злочинців Федеральна служба судових виконавців перевозила як місцевих, так і чужоземних порушників закону до інших судових округів, виправних закладів та за кордон. Нещодавно департамент з міжнародної співпраці міністерства юстиції почав використовувати їх для термінової екстрадиції підозрюваних з інших країн.

– А СТУІЗ навіщо?

Ліз не відповідала довго, незвично довго.

Дуґан зрозумів: клубок заплутується ще дужче.

– Плани міняються. Директор хоче, щоб вас переправили до Греції таємно, в обхід митного контролю і еміграційної служби. Вас не призначають представником правоохоронних органів при посольстві. Капітан Еліаде припускає, що жодного терориста «Сімнадцятого листопада» не заарештували і навіть не виявили

зокрема і через те, що багато грецьких професорів, впливових політиків і навіть суддів прихильно ставляться до цієї організації.

Це пояснювало поведінку міс Салінас.

– У нього в студентському середовищі уже є свій агент під прикриттям, – вела далі Ліз. – Директор наказав мені переказати певну суму у євро на рахунок у афінському банку «Олімпія» на ім'я Спіроса Діодоруса. Усі документи і посвідчення я надішлю вам через філію «Американ Експрес», що на площі Сінтагма.

– Яке посвідчення?

– Аспіранта у політехнічному університеті, де «Сімнадцяте листопада» розпочинало свою діяльність.

– Що?

Та зв'язок перервався. Дуґан за інструкціями почекав дві секунди, перш ніж витягти криптоключ. Принаймні міс череп-Салінас не забрала його портфеля. Він підібрав його з підлоги і, спотикаючись, вийшов з кабінету Тедеску. Перетнув хол, дістався до паркінгу. Жбурнувши портфель на пасажирське сидіння, обережно сів за кермо свого «Мазератті». Авто зі скрипом рушило з місця, вихляючи то туди, то сюди на двосмуговій дорозі. Дивно, як він взагалі цілим доїхав до університетського аеродрому.

Дуґан зупинився біля бетонованої злітної смуги, на якій уже чекав «Лірджет». Тільки-но він виліз із машини, як підійшов чоловік у формі федерального судового виконавця США, викрутив йому руки за спину і заклацнув на них кайданки.

– Якого дідька?!

– Не пручайтеся, так треба.

– Для чого?

– Вас транспортуватиме ІМП.

– Що це означає?

– Імміграційна і митна поліція. Це стандартна процедура, щоб позбутися підглядача на випадок, якщо за вами хтось стежив. Даруйте за незручності. Зніму кайданки в літаку.

– Нічого собі, стандартна процедура, трясця вашій матері!

– Це вже звичка. Ще дуже часто підозрюваних у тероризмі роздягають і натягують їм на голови спеціальний ковпак.

– Ой, не треба. У мене забій голови, ще, чого доброго, знепритомнію. Можна було і не стягувати кайданки так міцно.

– Якщо я послаблюватиму їх зараз, це викличе підозри.

Дуґан помітив, як ще один поліціант сів у його «Мазератті» і кудись поїхав.

– Куди це, чорт забирай, він забирає мою машину?

– У гараж в Цинциннаті, доки ви не повернетеся, – конвоїр допоміг Дуґану піднятися трапом і пролізти в люк. – Я хочу сказати, якщо повернетеся.

– Гей, полегше з формулюваннями!

У салоні судовий виконавець звільнив йому руки.

– Мені шкода, але це студмістечко. Тут можуть бути інформатори «Сімнадцятого листопада» та МЕХ з іноземних студентів, що приїхали по обміну. Усе мусило мати переконливий вигляд.

– Я сьогодні ні рісочки в роті не мав, – поскаржився Дуґан.

– Я принесу вам щось попоїсти, коли наберемо висоту. До того бажаєте чогось випити?

– У вас бурбон є?

– «Джек Деніелс». Годиться?

– Подвійна порція – якраз те, що треба.

За кілька секунд офіцер вийшов з камбузу з пляшкою і двома склянками.

– Нічого, якщо я складу вам товариство? Не люблю пити сам.

– Ви ж не поведете цю летючу коробку?

– Ще чого. Я вас охороняю.

– Тоді приєднуйтеся.

Вони цокнулися.

– Хай там що ви робитимете в Греції, успіху вам.

– Дякую.

Коли літак з ревінням знявся в небо, Дуґан визирнув в ілюмінатор. Аеродром танув на очах. Вони вже розсікали хмари.

– Віддайте мені гаманець і все, що у вас є при собі, – скомандував його супроводжувач, коли літак набрав висоту.

Дуґан вивернув кишені.

– Шифрований мобільний і криптоключ залиште, – сказав офіцер, простягаючи йому рюкзак. – Візьміть, переодягнетеся в туалеті.

Дуґан оглянув свої штани, піджак, краватку.

– Що не так з моїм одягом?

– У Греції бути схожим на американця не дуже безпечно.

Що ж, слушно. Він узяв рюкзак, втиснувся в туалетну кабінку й почав переодягатися: потерті джинси, проста чорна футболка, заляпані мазутом сандалії, обтріпаний светр і протерта на ліктях шкіряна куртка. Вивчаючи своє відображення у дзеркалі, Дуґан подумав, що коли відростити дводенну щетину, його легко приймуть за студента. Він склав своє «цивільне» і засунув у рюкзак.

Коли він вийшов, офіцер схвально кивнув.

– Ну, тепер, може, й вийде вдавати неамериканця.

– А якісь документи, паспорт?

Його супроводжувач розкрив цупкий світло-коричневий конверт. Кимвал підготувала паспорт із фотокарткою Дуґана на ім'я Спіроса Діодоруса. У конверті також лежали скручені рурочками євро та грецькі драхми.

– Я б не відмовився від ще однієї склянки віскі.

– Я читаю ваші думки. Усе вже на вашому столику.

Дуґан зробив кілька ковтків і розстебнув свій портфель. Попорпавшись, вийняв бейсбольний м'яч сина, загорнутий у зім'ятий папір. Покрутив його в руках. У пам'яті зринула світлина, що стояла в рамочці на столі у нього на роботі. На ній Френк-молодший здіймав цей м'ячик високо вгору. Поряд – його сива бабуся, Дуґанова мати, обоє гордо усміхаються в об'єктив.

Він розгладив папірець. Френк-молодший склав для нього головоломку, описуючи місце, де вони мали разом поснідати і відсвяткувати трофей, який він отримав за те, що не пропустив

жодного удару в грі. «ТАМ, ДЕ ЗА СКЛОМ, ДАЛЕКО-ДАЛЕКО, ВИДНО, ЯК КРУТИТЬСЯ КУЛЯ ЗЕМНА», великими літерами.

Вони з сином почали грати в загадки, коли хлопчикові виповнилося сім. Дуґан розповів йому, що в коледжі не вступав у братства, а сам заснував Семантичне товариство імені Чарльза Гордона-Китайця[14]. Малий був вражений.

У школі Френк-молодший вирішив піти його стопами. Коли Дуґан повів його на фільм «Бетмен назавжди», малий так захопився моторошним Загадником Едвардом Нігмою, що, наслідуючи батька, створив у початковій школі власний клуб «Гурток Едварда-Загадника».

Дуґан знову перевів погляд на зім'ятий клаптик паперу, на якому син написав свою загадку: «ТАМ, ДЕ ЗА СКЛОМ, ДАЛЕКО-ДАЛЕКО, ВИДНО, ЯК КРУТИТЬСЯ КУЛЯ ЗЕМНА». Розгадати її було нескладно. Френк-молодший з бабусею чекали його на сніданок у «Вікнах у світ», на самому вершечку однієї з веж-близнюків. Це було одинадцятого вересня. Проте Дуґан не встиг.

Він загорнув м'яч в останню синову загадку і заховав назад у портфель. Допив своє віскі. Наступним терактом у Штатах стане операція «Зуби дракона». І тепер саме йому випало відшукати Рейвен Слейд і вивідати в неї пророчі загадки, у яких Тедеску зашифрував вказівки своїм товаришам, як допомогти глибоко законспірованим кротам вийти на денне світло.

Дуґан потер ґулю на голові, куди його приклала Салінас. Добре, що хоч ті два рядки знайшлися.

«Повільна смерть тиранським силам зла
В тунелях наших зріє. Іншалла...»

Якщо він відшукає і відгадає решту, то, можливо, зможе відвернути катастрофу. Потрібно знайти спосіб проникнути до архіву афінської бібліотеки. Не чекати ж йому десять років.

РОЗДІЛ 13

Афіни

Алексі двічі об'їхав квартал навколо автомайстерні Теодора. Припаркувався на під'їзній доріжці, прикував мотоцикл до огорожі. Сходинок не було, вхід розташовувався на рівні дороги. Алексі натис на дзвінок: тричі, пауза, тоді ще двічі. Почув, як відсунулася заслінка вічка, потім двері відчинилися.

Батько впустив його досередини, зачинив двері на два замки і ривками пошкутильгав коридором на своїй милиці. Вони ввійшли до задньої кімнати, оповитої хмарами сигарного диму.

Мірон налив чарку узо[15].

– Випий, сину.

– Сьогодні у мене була незвичайна зустріч, – попиваючи узо, Алексі обводив поглядом духовних натхненників і лідерів «Сімнадцятого листопада», що зібралися за столом.

Він пильно оглянув кожного товариша. Важко повірити, що ці вже немолоді люди колись були студентами політехнічного університету, які вийшли на мирну демонстрацію. Двадцять дев'ять років минуло відтоді, як жорстока репресивна машина скалічила їхніх друзів, їхні тіла й душі, проте не вбила жагу помсти за кровопролиття сімнадцятого листопада.

Пузань Теодор з повними, як у хом'яка, щоками, напихався своїм улюбленим шоколадом. Важко було уявити його дев'ятнадцятирічним студентом політології, який, агітуючи людей проти хунти, побачив перед собою танки, що прорвалися крізь ворота.

Високий, однорукий Василі, який колись був зіркою баскетбольної команди, а потім перекваліфікувався і став чудовим футболістом, розкрив долоню здорової правої руки.

– Ця зустріч якось нас стосується?

– Так.

М’якоголосий Йорґо підвів очі і, чекаючи на відповідь, заходився погладжувати свої пишні, закручені вуса. Годі повірити, що цей лагідний співак і поет натиснув на гачок пістолета, коли ліквідовували голову місії ЦРУ, перший акт їхньої помсти американцям.

Дімітрі, найстарший з усіх, хоч і з вкритим зморшками обличчям, та ще й досі по-хлопчачому підтягнутий, перекочував свою незмінну зубочистку з одного кутика рота до іншого.

Василі погладив підколений шпилькою лівий рукав.

– Алексі, ти довго збираєшся витримувати драматичну паузу?

– Пригадуєте Фей Сойєр з божевільні?

– Це та, що бачила твоє обличчя, але втекла, а ми не встигли її схопити, – озвався Йорґо.

– Вона вийшла зі мною на зв’язок.

– Як вона тебе знайшла? – батько подався вперед на своїй милиці.

– Вона і не думала тікати, а вистежила нас до схованки і тепер знає, де ми тримаємо Рейвен.

Залягла мовчанка. Кожен переводив погляд на свого сусіда, немов вирішуючи, кого звинуватити.

– Ця жінка вийшла з тобою на зв’язок? – майже пошепки перепитав Йорґо.

– Її справжнє ім’я Фатіма Саїд, – пояснив Алексі, доливаючи собі узо. – Вона – майорка «Моджахедін-е Халк».

– Це іранська студентська терористична група, яка допомогла муллам скинути шаха Пехлеві, – уточнив його батько.

Василі нахилився вперед усім довготелесим корпусом.

– Якщо вони іранці, то чому перекинулися на бік Хусейна і воювали проти власної країни?

– Як можна довіряти людям, які міняють союзників, коли їм вигідно? – вступив у розмову Теодор, витираючи шоколад із губ.

Дімітрі пересунув зубочистку за другу щоку.

– І що ця майорка хотіла?

– Вона була в лазареті, коли Тедеску змусив Рейвен повторити свої пророцтва-загадки.

– Ох, товариш мій старий зі своїми загадками, – сказав батько. – Завжди придумував головоломки, а потім забував розгадки. І що ж ця медсестра Фатіма чула?

– Тільки два рядки, – наслідуючи інтонації Фатіми, Алексі продекламував:

> На вежі, звіяній вітрами, богиня без лиця майбутнє стереже,
> Збираючи врожай кривавий, заколе всіх ненависті ножем.

Йорґо хруснув пальцями.

– Стерегти майбутнє, найімовірніше, означає, що вона – оракул і провіщає людську долю, як піфія у храмі Аполлона в Дельфах.

Василі похитав головою.

– Але ж дельфійський оракул стоїть не на вежі, овіяній вітрами. Там пари підіймаються з-під землі у темній печері.

– Колоти ножем – це, можливо, алюзія на верховну жрицю оракула, що приносить в жертву богам козу, – припустив Теодор.

Дімітрі пожував зубочистку.

– Приносити жертву богам у ненависті? Щось не в'яжеться.

Теодор відкусив ще шматочок шоколаду.

– Як би там не було, Тедеску організував у Штатах мережу наших агентів і розробив план «Зуби дракона». Тож що це все означає, Алексі?

– МЕХ бажає укласти з нами союз на цю операцію.

– Абсурд, – вигукнув батько. – Це наш план, наша помста.

– Так, але, як справедливо зауважила майорка, наші люди вже немолоді, – заперечив Алексі.

Батько, неначе мечем, розітнув милицею повітря.

– Жінки з МЕХ теж старіють, може, уже й потовстішали.

– Її головний аргумент, що перше покоління «Сімнадцятого листопада» є великою силою тут, у Греції, а використовувати наших

літніх агентів у Штатах без зброї моджахедів – лише марнувати людські ресурси.

Дімітрі пожував зубочистку.

– Я не довіряю терористам, які переходять на інший бік, щойно десь з'являється нагода урвати більше. Коли союз з нами стане їм невигідний, вони нас зрадять.

– Моджахеди прагнуть помститися ЦРУ так само сильно, як ми, – не погодився Йорґо. – Яку зброю вони збираються нам дати?

– Не дати, а продати.

– То ці ісламські марксисти ще й хочуть нажитися на наших ідеях, – прошамкав Теодор з повним ротом.

– Дивіться, яка справа: Саддам за гроші, які отримував із програми «Нафта в обмін на продовольство», купував для МЕХ танки, міномети та старі АК-47. Ірак також придбав у чеченської мафії біологічну зброю. Фатіма каже, що частина цієї зброї і досі в них, але ми мусимо заплатити, щоб покрити їхні витрати.

– Скільки? – запитав Мірон.

– П'ятдесят тисяч доларів.

Йорґо припалив сигару і видихнув кільце диму.

– І де ми маємо дістати таку суму?

– Вона пропонує нам пограбувати банк, який веде бізнес з американськими компаніями.

– Наприклад, афінський? – уточнив Дімітрі.

– А чому б і ні? Ми ж уже грабували банки.

– І щоразу це ставало все небезпечнішим, – Васілі підняв обрубок своєї лівої руки. – Я проти того, щоб ризикувати життям заради мусульман.

Алексі їх розумів: це була настороженість старих людей, яким так довго вдавалося виживати в підпіллі.

– Я візьму це на себе.

– Сам? – пирхнув Мірон.

У пам'яті Алексі зринули телевізійні кадри, на яких Патті Герст, перейнявши ідеї «Симбіоністської армії визволення», тримає на

мушці своєї гвинтівки працівника банку.

– Рейвен мені допоможе.

Батько замолотив ручкою милиці в повітрі.

– Я проти.

– Я згоден з Міроном, – промовив Йорґо. – Через неї ми всі можемо опинитись у небезпеці.

– Я обробляю Рейвен уже два тижні, завойовую її довіру методами, якими Північна Корея колись перетворювала ворогів на своїх агентів.

– І ти гадаєш, що можеш зробити так само з нею? – спитав Мірон.

– Уже роблю і навіть її не торкаюся.

Дімітрі заходився перекочувати зубочистку язиком туди-сюди.

– Це марнування вродливого молодого тіла.

– А ти впевнений, що вона сама тебе не заморочила, га, Алексі? – реготнув Василі.

Алексі звернувся до батька:

– Я прошу твого дозволу.

Мірон насупив брови.

– Гаразд, нехай допомагає, але якщо пручатиметься або спробує втекти – стріляй. Обстав усе так, ніби це не ти, а охоронець банку.

– Але ж якщо вона помре, пророцтва Тедеску помруть разом із нею.

– Я ж не казав убивати. Вистрели їй в ногу чи руку, привези сюди, і ми витягнемо з неї послання в той же спосіб, яким люди капітана Еліаде з антитерористичного підрозділу здобувають інформацію про нас у наших однодумців.

– А якщо не вийде?

Мірон постукав милицею по нозі.

– Тоді дівчина нам ні до чого, і ти її позбудешся.

Із зубочистки Дімітрі закрапала слина.

– Слухай, Алексі, перш ніж ти вб'єш цю сексуальну маленьку кішечку, позич мені її на годинку чи дві.

РОЗДІЛ 14

Крит, Греція

Літак СТУІЗ зайшов на посадку. Дуґан вибрався з кабіни й оглянув невеличкий аеродром.

– Куди це, в біса, ви мене привезли?

– На Крит, – відповів його супроводжувач.

– Я гадав, ми летимо в Афіни.

– В останню хвилину надійшов наказ не доставляти вас прямим шляхом. Ваш куратор з вами зв'яжеться. Пароль – «переправа через річку».

Судовий виконавець піднявся трапом і помахав йому на прощання. Літак відірвався від землі.

Дуґан окинув поглядом пустельний пейзаж. І як, у біса, йому з цього чортового запічка на Криті виходити на зв'язок з резидентом ЦРУ, який перебуває на Кіпрі?

За кілька хвилин перед ним загальмував побитий жовтий «Мерседес». Сивий дідок відчинив задні дверцята.

– Таксі.

Дуґан хитнув головою.

Водій запрошувальним жестом розвів руки.

– Мені казати забирати вас від літак і переправити через річку. Це ваш таксі.

Зрозуміло. Дуґан заліз до салону й відкинувся на сидінні. Очевидно, відсьогодні всі його дії контролюватиме, чи то пак куруватиме, Харон.

Водій повіз його в бік скупчення приземкуватих будівель.

– Як називається це місто?

– Геракліон.

Далеченько від Афін.

Дідок зупинився біля брудно-сірого багатоквартирного будинку.

– Другий поверх, кімната 204.

Ага, конспіративна квартира ЦРУ. Дуґан піднявся хисткими східцями і постукав. Тихо. Він постукав ще раз. Двері прочинилися рівно настільки, наскільки давав змогу ланцюжок.

– Паспорт.

Дуґан простяг документ у щілину. За кілька секунд двері відчинились і в нього втупився лисий чоловік в окулярах у чорній оправі.

– Ласкаво просимо до Геракліона, Спіросе Діодорус.

– Я гадав, наше побачення відбудеться на Кіпрі.

– Іноді краще зустрічатися деінде. Заходьте, сідайте, ви, мабуть, стомилися з дороги. Вип'єте зі мною? Від міцної грецької горілки у мене менше болить зуб.

– Вам варто піти до стоматолога.

– Саме тому ви й тут.

– А я думав, що розпочну практику в Афінах.

– Ви й попливете нічним поромом до Пірея.

Отже, його скеровуватиме Харон, що перевозить небіжчиків через Стікс. Не вельми весело.

– Гаразд, введіть мене в курс справи.

– Доктор Слейд зателефонував мені й повідомив, що його дочка запам'ятала загадки Тедеску, складені у формі трьох катренів. Найімовірніше, йдеться про зашифрований план теракту у Штатах. Слейд казав, що загіпнотизував Рейвен і поставив їй постгіпнотичний блок пам'яті, доки хтось не промовить певні слова.

– Які?

– Через крики я не розібрав. Потім почувся постріл. Згодом я дізнався, що Слейд наклав на себе руки.

– І що це нам дає?

– Ми вважаємо, що «Сімнадцяте листопада» спробує витягнути у Рейвен пророцтва Тедеску. Якщо не вийде або їхні люди не зуміють розгадати загадку, вони спробують переманити Рейвен на свій бік.

– Стокгольмський синдром, на зразок Патті Герст?

– Раніше Слейд повідомляв, що його дочка психічно неврівноважена. Якщо їм вдасться маніпулювати дівчиною, ваше завдання – звільнити її і вправити мозок на місце.

– А тоді СТУІЗ переправить її до Штатів, правильно?

– За планом – ні. Удома вона нам не потрібна.

– А що тоді?

– Передайте дівчину грекам, хай допитають її під тортурами.

Від однієї думки про це Дуґану стало зле, проте він розумів, куди хилить Харон.

– Я розмовляю грецькою досить непогано, але афінський діалект ніколи не був моєю сильною стороною.

– У Греції понад сто шістдесят населених островів, а на них розмовляють десятками діалектів. Просто робіть впевнений вигляд, і студенти політехніки подумають, що ви десь звідти.

– Мій оперативний простір?

– Студентський квартал.

– Мені потрібно буде знайти житло.

– Наш грецький помічник вже домовився зі своїм агентом під прикриттям, що той зніме для вас кімнату в пансіоні, де, як кажуть, мешкає багато радикалів.

– Прихильників «Сімнадцятого листопада»?

– А також фашистів, антитурецьких расистів та анархістів. І всі до зубного скреготу ненавидять Америку.

– Картина ясна. Кимвал казала, що ви куруєте агента Шатерника з революційної армії Ірану.

– Шатерник вже там не служить. Він скомпрометував себе, допомігши Елізабет та її матері втекти з Ірану перед захопленням посольства.

– Де він тепер?

– Вибрався з Тегерана разом з іншими дисидентами, що вижили. Тепер він – один з моджахедських бойовиків у таборі Ашраф.

– Як мені зв’язуватися з ним чи з вами?

– З Шатерником ви не контактуватимете, матимете справу тільки зі мною. Я внесу свій номер у ваш зашифрований STU-III під іменем Харон.

– То ви збираєтеся переправити мене до підземного світу в Афінах?

– Ще ні, агенте Стоматолог. Утім, на випадок, якщо я помилився і ви знатимете, що помрете в Греції, не забудьте запхати під язик монетку.

– Навіщо?

– Це плата Харону за переправу через Стікс… до пекла.

РОЗДІЛ 15

Афіни

Під час першої пробної поїздки до банку Рейвен керувала мотоциклом надто різко. «Гарлей» смикнувся, ледь не скинувши її під колеса авто, що проїжджало повз. Водій посигналив і помахав кулаком. Її всю трясло, та Рейвен спромоглася розігнути середній палець у шкіряній рукавиці й покрутити біля скроні.

Коли востаннє її серце гупало так скажено? Рейвен тренувала повороти і кружляла, а тоді спробувала знову. Краще.

Осідлавши мотоцикл і не глушачи двигуна, вона чекала по той бік вулиці, доки Алексі вийде з «Афінського банку». Облизуючи сухим язиком пересохле піднебіння, Рейвен зосередила погляд на броньованому інкасаторському авто.

Глянула на годинник. Двадцять хвилин. Чому ж він так довго? По обличчю і шиї котився піт. Її починало нудити. Рейвен стягла ліву рукавичку і впилася нігтями в праву руку вище ліктя. Але тут же опам'яталася. Вона ж обіцяла Алексі, що більше себе не дряпатиме.

...ні про що не думай...

Дитячий плач змусив її обернутися. Тротуаром ішла жінка з випнутим животом, однією рукою штовхаючи візок з немовлям, а другою тягнучи за собою крикливого хлопчика віком приблизно півтора року.

Рейвен побачила, як з банку крізь обертові двері виходить Алексі. А де охоронці інкасаторської машини?

Жінка порівнялася з Рейвен, їй насилу вдавалося пхати візок і одночасно втримувати за руку старшого. На розі вулиці хлопчик таки вирвався.

– Тіно! Стій! Стій! – закричала мати.

Малий вибіг на дорогу.

Господи! Рух такий швидкий, що водії не побачать дитини. Рейвен зіскочила з мотоцикла і кинулася за хлопчиком, викручуючись поміж авто, що неслися повз. Наздогнавши малого, вона схопила його в оберемок і притисла до себе. Малюк пручався і молотив руками так, що зачепив візор і ледь не збив їй з голови шолом, та Рейвен квапливо його поправила.

Вона винесла дитину на тротуар і передала матері.

– Гарний хлопчик, я б і сама хотіла мати…

– От нечемнота! – жінка вдарила сина в обличчя і потягла геть, викручуючи йому руку.

…бачиш, сестричко, яку подяку ти отримала? така дурепа не заслуговує мати дітей. зосередься на тому, чому ти тут. від цього залежить твоє життя…

Знову сівши на мотоцикл, Рейвен перевірила закріплене на кермі дзеркальце заднього огляду і поправила під шоломом чорну перуку.

Тієї миті Алексі відкотив маску своєї лижної шапки, ховаючи обличчя. Через обертові двері вийшов охоронець, тримаючи руку на кобурі. Слідом ішов другий, несучи мішок з грошима.

Рейвен злегка натисла на газ, двигун додав обертів.

Алексі витяг пістолет і, як тільки перший охоронець повернувся, вистрелив. Його напарник впустив мішок на землю. Алексі і в нього вистрелив, коли той ліг долілиць на тротуарі.

Від звуку сигналізації, що спрацювала у банку, Рейвен здригнулася.

Алексі схопив мішок з грошима і стрімголов кинувся через вулицю. Застрибнув на сидіння позаду неї і обхопив за талію, іншою рукою стискаючи мішок. Рейвен відчула, як у бік впирається пістолет. Вона вдарила по педалі газу, і надпотужний двигун заревів.

– Коли ти вбив охоронців, це мене приголомшило, – гукнула вона крізь вітер, – я такого не очікувала.

– Так було треба!

Одна вулиця. Повернути на першому перехресті. Через квартал змінити напрямок, потім ще раз. Коли під'їхали до білого фургона,

перед очима у Рейвен стояв туман. Алексі зіскочив і відчинив задні двері. Закинувши мішок досередини, опустив платформу. Рейвен завела «Гарлей» до кузова і вискочила на вулицю. Алексі засунув платформу назад і зачинив задні двері. Він оббіг фургон і сів за кермо.

Рейвен наважилася кинути ще один погляд через плече. Погоні не було. Відчуваючи, як паморочиться в голові, вона прослизнула на пасажирське сидіння поряд з Алексі. Зняла шолом і поклала голову йому на плече.

– Слава Богу!

Алексі запхав пістолет до кишені піджака й вільною рукою обійняв Рейвен. Коли він обережно знову повів фургон до центру Афін, проминаючи велелюдну Плаку, де на літніх майданчиках розслаблено сиділи й потягували напої або читали газети туристи, Рейвен зітхнула.

Вони минули схованку і, обітнувши квартал, під'їхали до автомайстерні Теодора.

Алексі натиснув на клаксон, і двері майстерні відчинилися. Огрядний чоловік у масці роззирнувся навсібіч, а тоді зробив їм знак, що можна в'їжджати. Алексі здійняв угору свій трофей.

– Ось вам гроші для МЕХ. Рейвен просто молодчина. Водій з неї – ого-го.

Коли вони заїхали до гаража, товстун зачинив двері, розкрив мішок і почав діставати пачки стодоларових купюр з емблемами «Афінського банку». Тоді попрямував до контори за гаражем.

– Зачекайте тут, – кинув він на ходу.

Від запаху мастила у Рейвен запаморочилася голова. Вона послизнулася на сковзкій підлозі, та Алексі підхопив її і пригорнув до себе.

Вона опустила погляд.

– Це ти пістолетом у мене впираєшся?

Він підняв її голову і просунув язик поміж губ. Рейвен заплющила очі. Її цілували і раніше, але так – ніколи. Коли Алексі спробував відсторонитися, Рейвен міцно вчепилася в нього.

– Не зараз, – прошепотів Алексі, – коли ми будемо удвох.

Він взяв її за руку й повів до дверей, за якими зник товстун з грішми.

– З іменинами тебе! – загукали чоловіки, що зібралися в конторі. Вони так і не зняли масок.

У центрі стола Рейвен помітила білий торт з написом, виведеним шоколадом: НАШІЙ ПЕРШІЙ ТОВАРИШЦІ НІКІ. І свічечка посередині.

– Хто така Нікі? – поцікавилася Рейвен.

– Нікі – це ти, – відповів високий однорукий чоловік.

Чоловік, що намагався зґвалтувати її в гардеробі першого дня, проштовхався вперед на своїй милиці.

– Це мій батько, – відрекомендував його Алексі.

– Приємно познайомитися, – ледь вичавила з себе Рейвен.

– Сьогодні у тебе іменини, – промовив батько Алексі. Його скрипучий голос добряче діяв на нерви. – Відтепер тебе зватимуть Нікі, це твій бойовий псевдонім.

– Але ж мій день народження не сьогодні.

– Ми, греки, не надаємо особливого значення дням народження, – пояснив Алексі. – У нас святкують іменини у день святого, на честь якого тебе назвали.

– І хто мій святий?

– Святий Ніколас.

Їй пригадалася різдвяна ялинка у дворику Вейбриджського університету, вчувся передзвін дзвіночків. Рейвен прикусила язика.

Кожен підходив і вручав їй подарунок: сонячні окуляри, светр, хустку, зручні туфлі. Невисокий чоловік ударив по струнах кумедної грецької гітари, один край якої нагадував миску, і заспівав м'яким голосом:

О прекрасна Нікі,
Із сонцем у волоссі,
З очима, як блакитні глибини Іонічного моря,
Я, Йорґо, вітаю тебе в нашому колі на твої іменини.

Рейвен заплескала в долоні. Не знімаючи маски, він поцілував її в обидві щоки. Так само зробили й інші. Коли підійшов чоловік із зубочисткою, що стирчала крізь маску, Рейвен відсахнулася.

– Ми називаємо його Зубочисткою, бо він вічно з ними ходить, – пояснив Алексі.

– Він хоче поколоти мені обличчя?

– У жодному разі, товаришко Нікі, – відповів Зубочистка. Він витяг дерев'яну паличку з рота, крізь маску поцілував Рейвен в обидві щоки, застромив зубочистку на місце і, відходячи, вклонився.

– Тобі виявили неабияку пошану, – сказав Алексі, – Я ще ніколи не бачив його без зубочистки.

Інші засміялися.

В Алексі задзвонив мобільний. Його усмішка згасла. Він кілька разів кивнув, промовив: «Так, звичайно», – і вибив. – Мушу вас залишити.

Рейвен схопила його за руку.

– Куди ми їдемо?

– Ти залишишся тут.

– Візьми мене з собою.

– Я прийду пізніше. Мені потрібно з деким зустрітися.

– З жінкою.

– Єдина жінка для мене – це ти. Зубочистка відвезе тебе до схованки. Повернуся ввечері.

Коли Алексі виходив, Рейвен затулила рот долонею. Двері за ним зачинились. Усі дивилися на неї. Не можна, щоб вони бачили, як душу охоплює морок, коли Алексі її залишає.

Батько Алексі дошкутильгав до столу і запалив свічку на торті.

Рейвен відскочила.

– Що трапилося?

– Я боюся вогню.

Його сильні пальці схопили її за шию.

– Ми тебе вилікуємо. Загадай бажання і задмухай свічку.

Рейвен ледве стрималася, щоб не хвицнути його ногою, коли він підштовхував її до палаючого ґнотика. Вона заплющила очі. Як же їй хотілося, щоб прийшов Алексі і захистив її від вогню.

Нарешті розплющивши очі, вона побачила легеньку хмарку диму, хоч була впевнена, що взагалі не дмухала.

І подумала: «Як це ти задула мою свічку, сестричко?»

…це моя свічка, дурепо. після стількох клятих років у мене нарешті з'явилося власне ім'я. забудь всю цю фігню із сестричкою і тепер клич мене нікі…

РОЗДІЛ 16

Дуґан вийшов з трамвая на площі Омонія і роззирнувся. Купи сміття, що лежали скрізь, коли він був тут зі своєю колишньою дружиною та сином, зникли. З-за рогу з діловитим виглядом з'явилися двірники. Ну звісно, місто вилизують до Олімпійських ігор 2004 року. Цікаво, який вигляд тут усе матиме, коли гості зі всього світу роз'їдуться?

Він підійшов до представництва «Амерікан Експрес», та на вході затримався, задивившись на двох робочих у комбінезонах, що відшкрябували з мармурової стіни виведене червоною фарбою графіті. Дуґан ще зумів розібрати літери: «поверт..., звідк... амер і тур... падл...» Йому пригадалися розмови про славнозвісну грецьку гостинність до іноземців. Звичай, імовірно, збережений ще з часів античності, коли люди боялися, що чужинець може виявитися богом, який спустився з Олімпу в людській подобі.

Зараз ці стародавні вірування не завадили б.

Дуґан проминув двох поліцейських, що стояли обабіч входу в «Амерікан Експрес». Цікаво, такі заходи безпеки поширюються на всіх іноземців чи лише на турків, кіпріотів негрецького походження та американців?

– Чим можу вам допомогти? – запитав клерк із кам'яним обличчям, коли Дуґан наблизився до стійки.

– До вас повинен був надійти пакунок на ім'я Спіроса Діодоруса.

– Ваш паспорт.

Клерк пильно вивчав документ.

– Акцент у вас явно не грецький.

– У вас теж, – відповів Дуґан грецькою.

Клерк пішов, голосно тупаючи ногами. За кілька хвилин він повернувся і простяг Дуґану чималеньких розмірів конверт, адресований на ім'я Спіроса Діодоруса. Зворотня адреса: факультет

стоматології Університету Цинциннаті. Кимвал вирішила пожартувати.

Дуґан добрів до відкритого кафе на вулиці Ойкономон і замовив собі узо. Чекаючи на напій, він розкрив конверт і витяг ощадну книжку – на рахунку Спіроса Діодоруса у банку «Олімпія» лежало сто тисяч євро – та документи, що засвідчують його статус аспіранта Афінського політехнічного університету.

Офіціант приніс узо аж за десять хвилин.

– У вас дуже повільне обслуговування, – поскаржився Дуґан.

Офіціант відвернувся і пробурмотів:

– Filese to kolo mou[16].

– То ось куди тебе зазвичай цілують?

– Ви знаєте грецьку? – витріщив очі офіціант.

– Я родом зі Спарти, та мене навчили, як давати собі раду з хамовитою афінською обслугою.

Щоб дістатися до банку «Олімпія», довелося двічі пересідати з автобуса на автобус. Дуґан зняв з рахунку триста євро. Сонце уже зайшло і загорілися вуличні ліхтарі, тож він вирішив порозкошувати і взяв таксі до пансіону в студентському кварталі, де для нього зняли кімнату.

У темному коридорі пахло фетою і гашишем. Шукаючи вимикач, Дуґан вдарився пальцем ноги об нижню сходинку і зойкнув. Зненацька сходову клітку освітила одна-єдина лампочка, що теліпалася під стелею.

Назустріч йому спускалася молода дівчина.

– Чому ви не ввімкнули світло?

Коли дівчина підійшла ближче, Дуґан зміг її роздивитися: стрункa постать, коротке чорне волосся, овальне обличчя, ніжні губи злегка скривилися.

– Я тільки в'їжджаю, тому не знав, де вимикач.

Вона пройшла під самою лампочкою, і на обличчя впала тінь, перетворивши його на чорну маску. Проминаючи Дуґана, дівчина

черкнулася грудьми об його ліву руку. Світло згасло.

– Отут, на стіні, вони є з обох боків на кожному майданчику, перед першою сходинкою.

Почулося клацання, тоді потріскування таймера.

Коли загорілося світло, її маска зникла.

– Кажете, тільки в'їжджаєте? Звідки ви?

– Із Самоса, – Дуґан заздалегідь підготував легенду для пояснення своєї вимови, – але мої батьки часто переїжджали з острова на острів.

– Бували тут раніше?

– Ні, я вперше в Афінах.

Світло вимкнулося. Дуґан простяг руку, покрутив таймер і лампочка спалахнула знову. Він стояв і дивився у її обведені темними колами очі. Деякі жінки, щоб створити такий образ, використовують чорну підводку, однак кола у дівчини під очима свідчили про надмірну любов до алкоголю чи до зілля. Або й до одного, і до другого. Вона усміхнулася, і правий кутик рота злегка піднявся.

– Краще підіймайтеся, а то знову опинитеся в темряві посеред сходів.

Дуґан дістався до третього поверху.

– Дякую.

– Ми, мабуть, ще побачимося, я теж живу на третьому, – гукнула дівчина знизу і вийшла з будинку, її постать чітко вимальовувалась у світлі ліхтарів.

Дуґан перетнув коридор і ввійшов до своєї кімнати. Увімкнув світло. У ній було годі повернутися. Пахло цигарками. Побачивши облуплені стіни кольору сечі та вузьке ліжко, Дуґан скривився. Біля ліжка під вікном стояв письмовий стіл, а на ньому лампа. Він смикнув за ланцюжок. Лампочки не було. Потім витяг з рюкзака свій костюм і сорочку, розправив і повісив на єдиний гачок, прибитий на дверях.

Потім підійшов до вікна, щоб оглянути освітлену площу внизу. Вікно виходило на глуху цегляну стіну. Ну й до біса. Він спуститься вниз і поблукає студентським районом, наново відкриваючи для себе місто, до якого востаннє приїздив з колишньою дружиною та сином.

Обережно вмикаючи світло на кожному сходовому майданчику, Дуґан зійшов униз і, вийшовши з пансіону, звернув на вулицю Пеніпісті-міоу. До політехніки всього кілька кварталів.

Коли вони приїхали сюди востаннє на похорон Хелениного батька, вона розповіла, що її мати майже два тижні просиділа забарикадована в будівлі студентського братства, ведучи трансляції на підпільному радіо й закликаючи грецький народ повстати і скинути диктатуру.

Багато років по тому мати розповідала Хелені, що революція жила, доки полковник Пападопулос не задіяв війська. Дехто з тих, що вижили, а також батьки загиблих і поранених звинуватили матір Хелени в тому, що саме її звернення і підбурювання мас призвели до штурму.

Дуґан підійшов до воріт, через які увірвалися танки, і з подивом виявив, що вони замкнені.

– Від 17 листопада 1973-го ці ворота жодного разу не відчиняли, – промовив жіночий голос у нього за спиною.

Дуґан обернувся і побачив дівчину, з якою зіштовхнувся на сходах.

– Зустрітися двічі за одну годину – я називаю такі речі збігом або долею.

– Ні те, ні те, – відповіла дівчина. – Я стежила за вами, щоб дізнатися: ви урядовий шпигун чи підтримуєте студентський рух опору?

– І як?

– Щоб судити про це, треба познайомитися з вами ближче.

– То ми збираємося знайомитися?

– Враховуючи те, що на третьому поверсі ми живемо в сусідніх кімнатах, гадаю, краще було б це зробити.

– Звідки ви знаєте, що ми живемо поряд?

Вона усміхнулася.

– Це була єдина вільна кімната в пансіоні?

Де ж він бачив цю зухвалу, трохи перекошену усмішку? Дуґан показав на ворота.

– Чому їх не відмикали з сімдесят третього?

– Тому що це символ продовження опору.

– Проти кого? У Греції ж тепер конституційна демократія.

– Дехто дійсно так вважає. Інші ж впевнені, що це – маріонетковий режим, насаджений Сполученими Штатами.

Дуґан намагався вгадати, яких поглядів дотримується вона сама. Підтримує «Сімнадцяте листопада»?

– А ви самі як вважаєте?

– Це довга історія. Пригостіть мене рециною[17], і я вас просвічу.

– Домовились.

– Як вас звуть?

– Спірос Діодорус. А вас?

– Артеміда.

– Сестра Аполлона, цнотлива мисливиця.

– Хай буде просто мисливиця.

Дуґан вдивлявся в її задерикувату усмішку. Артеміда? Це справжнє ім'я чи вигадане? Дівчина взяла його за руку й повела довгою алеєю навколо політехніки.

– Це площа Екзархія, місце студентських тусівок. Мені тут подобається кафе «Парнас».

– Там живе ваш брат Аполлон, а ще Діоніс і музи.

– Бачу, ви добре знаєте міфологію, – зауважила Артеміда. – Тільки не сипте своїми знаннями надто часто, бо буде видно, що ви вивчили все це на лекціях з античної історії, так само, як і те, що ви, найімовірніше, не грек, хоч і володієте мовою досить добре.

– Дякую за пораду.

– «Парнас» нагадує старі «кафе аман». У ньому студенти співають рембетіки під акомпанемент бузукі.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.

СВІТОВИЙ БЕСТСЕЛЕР

Деніел Кіз

ПРИТУЛОК ПРОРОЦТВ

1

Рухолла Мусаві Хомейні (1902—1989) – верховний лідер Ірану з 1979 до 1989 року. (*Тут і далі прим. пер.*)

Повернутися

2

Алі Гассан аль-Маджид (1941—2010) – двоюрідний брат Саддама Хусейна, страчений за знищення курдського населення хімічною зброєю.

Повернутися

3

Рядки з комедії «Лісістрата» Аристофана, переклад Бориса Тена.

Повернутися

4

Raven (*англ.*) – ворон.

Повернутися

5

Patty Hearst (1954) – онука американського мільярдера Вільяма Рендольфа Герста, яку в 19-річному віці викрали терористи угруповання «Симбіоністська армія визволення». Дівчина під загрозою вбивства перейняла політичні переконання викрадачів і відмовилась повертатися в родину після викупу.

Повернутися

6

Стокгольмський синдром – психологічний несвідомий захисний стан, коли жертва насильства починає співчувати своїм кривдникам і ототожнює себе з ними.

Повернутися

7

Традиційна страва з баклажанів на Балканах і Близькому Сході.

Повернутися

8

На території бази ВМС США в місті Квонтіко розміщена Академія ФБР.

Повернутися

9

Тактичний полігон Академії ФБР.

Повернутися

10

Переклад Віктора Марача.

Повернутися

11

Джиммі Картер – 39-й президент США (1977—1981).

Повернутися

12

Круглий плоский хліб, популярний у країнах Близького Сходу та на узбережжі Середземного моря.

Повернутися

13

Найстаріший район Афін.

Повернутися

14

Англійський генерал другої половини XIX століття, прославився в боях у Китаї та Хартумі.

Повернутися

15

Грецька анісова горілка.

Повернутися

16

Поцілуй мене в дупу (*гр.*).

Повернутися

17

Грецьке вино, що має аромат і присмак смоли.
Повернутися